2010
ЛИПЕНЬ-
СЕРПЕНЬ
№7-8 (213)

УКРАЇНСЬКИЙ ХРИСТИЯНСЬКИЙ ЧАСОПИС

МІСІОНАР

Щастя приходить через любов
Олеся Процайло

Робити видимими діла Божі
с. Наталя Мельник, ЗСПР

Старість моя благословенна
с. Томія Бродович, СНДМ

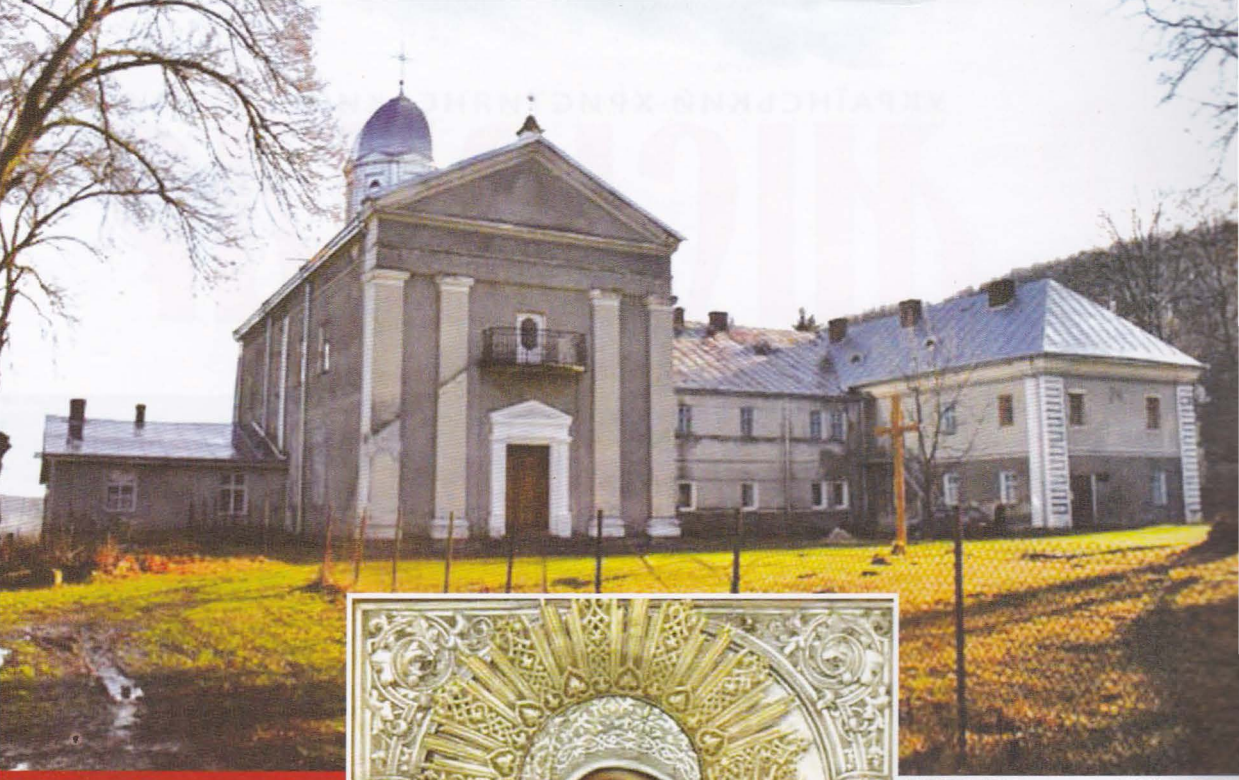

Монастир Різдва св. Івана Хрестителя

с. Краснопуща,
Тернопільська обл.

Краснопущанська ▶
Чудотворна ікона
Пресвятої Богородиці

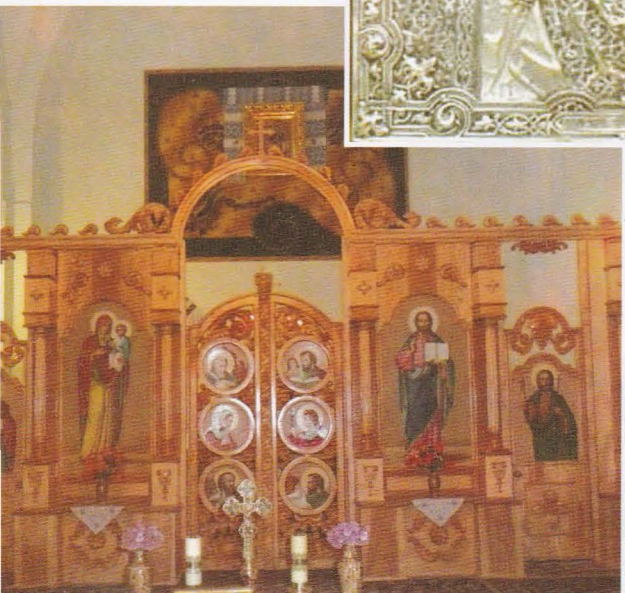

ЗМІСТ

СЛОВО РЕДАКТОРА ... 3
НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА СЕРПЕНЬ ... 6
ПОКРОВИТЕЛЬ НА СЕРПЕНЬ: СВ. ТЕОФІЛ ... 7
НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ВЕРЕСЕНЬ ... 8
ПОКРОВИТЕЛЬ НА ВЕРЕСЕНЬ: БЛАЖЕННА ТЕРЕЗА З КАЛЬКУТТИ ... 9
о. Діонисій ЗАВЕДЮК, ЧСВВ ПЕРШЕ ПОСЛАННЯ АПОСТОЛА ПАВЛА ДО КОРИНТЯН ... 10
СВЯТКУВАННЯ В ЖОВКВІ ... 13
ХОДИ І ПОДИВИСЬ! ... 13
Віра ЗАЯЦЬ В БОРИСЛАВІ – СВЯТА МІСІЯ ... 14
о. Миколай МИКОСОВСЬКИЙ, ЧСВВ ЄПИСКОПСЬКІ ВІДВІДИНИ ТА 110-РІЧЧЯ СВЯТКУВАННЯ ПАРАФІЇ УГКЦ У СКАРО (КАНАДА) ... 15
Надія ГУЛАЛО, МОНАСТИР ОТЦІВ ВАСИЛІЯН У КРАСНОПУЩІ ... 16
с. Наталія МЕЛЬНИК ЗГРОМАДЖЕННЯ СЕСТЕР ПРЕСВЯТОЇ РОДИНИ ... 19
МОНАХИ-ВАСИЛІЯНИ В ЛИТВІ ... 21
с. Томія БРОДОВИЧ, СНДМ СТАРІСТЬ – РАДІСТЬ ... 22
Ольга КІС ДОРОГОЮ ДУХОВНОСТІ Й КРАСИ ... 23
Олеся ПРОЦАЙЛО ЩАСТЯ ПРИХОДИТЬ ЧЕРЕЗ ЛЮБОВ ... 23
Іван КОБАСЯР МІСІЯ МИРЯН У ЦЕРКВІ: СВЯЩЕНСТВО ... 26
Іван КОБАСЯР МІСІЯ МИРЯН У ЦЕРКВІ: СВЯЩЕНСТВО ... 30
Галина ГОРДАСЕВИЧ НОЇВ КОВЧЕГ ... 28
о. Мелетій БАТІГ, ЧСВВ НЕВДЯЧНИЙ СИН ... 34
о. Йосиф БУДАЙ, ЧСВВ ЯК МИ СВЯТКУЄМО ПРАЗНИКИ? ... 38
Парохіяни хр. Івана Богослова О. РОСТИСЛАВ ГЛАДЯК СВЯТКУЄ 60-ЛІТТЯ ... 39
Роман ГАЛУШКА ХРЕСНА ДОРОГА НА СВЯТІЙ ГОРІ В СЛОВІТІ ... 40
Леся ШТИКАЛО КРОСВОРД ... 41
с. Єремія СТЕБЛИНА, ЧСВВ ПЕРШЕ СВ. ПРИЧАСТЯ В ЦЕРКВІ СВ. АНДРІЯ ... 42
ЗУСТРІЧ З ЦІКАВОЮ ЛЮДИНОЮ ... 44
«ВЕСЕЛІ КАНІКУЛИ З БОГОМ» ... 47
Леся ШТИКАЛО ЕОГРАФІЧНИЙ КРОСВОРД «НАВКОЛО СВІТУ» ... 50

ЗАХИСТИТИ ІСТОРИЧНУ ПРАВДУ

о. Корнилій ЯРЕМАК, ЧСВВ
головний редактор

Політичні події і заяви державних високопосадовців за останні місяці змушують кожного християнина та кожну чесну людину глибоко задуматися над історією, сьогоденням та майбуттям нашого народу, обдарованого Богом мовою, землею та вірою. А разом з тим напрошуються висновки, що свобода, яку ми, українці, здобули так несподівано і негадано, потребує ще охорони, захисту та скріплення, а, можливо, навіть нашої жертви – передовсім працею та молитвою. Свободу повинен захищати кожний християнин, оскільки тільки у свободі може сказати Богові своє «так» і тільки у свободі може виявити любов до Бога та до своїх ближніх. Тому нам, як християнам, зовсім не байдуже, як поводиться держава, оскільки більшість із нас пам'ятають, як держава нищила Церкву та віру, а також душу та сумління християн, тим самим перешкоджаючи їм осягати вічне життя, до якого вони призначені.

Насамперед йдеться про заяви вищого керівництва держави, включно із Президентом України, про те, що Голодомор 1932-33 років не був геноцидом українського народу, а спільною трагедією радянських народів. Політика, яка применшує весь трагізм тих подій, безпосередньо влучає в саме серце українства, яке так завзято старалися знищити різного роду «сусіди», організовуючи масові знищення саме українського селянства та інтелігенції. Говорити про спільну трагедію – це нівелювати історичну пам'ять про цілеспрямований удар саме на український народ, тим самим применшуючи й значення трагедії, та її наслідки. Народ, для котрого історію пишуть чужинці на угоду різним політичним цілям, залишається відірваним від свого історичного коріння, не здатний подбати про своє теперішнє та майбутнє. Яка мета заяв про те, що Голодомор – не геноцид нашого народу? Єврейський народ, який постраждав під час другої світової війни, був одним із багатьох народів, які страждали. Політика тотального винищення проводилася

також і щодо циганів, інших народів. Однак, нікому й на думку не спаде через це заперечити Голокост, назвавши його «спільною трагедією багатьох народів». Найбільш вражає те, що така ініціатива виходить з уст саме українських державних посадовців, котрі, насправді, повинні були б якнайбільше дбати про те, щоб не була стрчена пам'ять про цю жахливу сторінку історії нашого народу.

Друга заява – не менш драматична: про те, що немає потреби перекладати іноземні фільми українською мовою та про запровадження російської як другої державної мови. З цього приводу необхідно ствердити, що, якщо якась мова потребує захисту в Україні – то це українська мова. Переважна більшість друкованих видань виходить російською, радіо та телеефір переважно заповнені російськомовними програмами. Переважно таке бажання виправдовують тим, що, мовляв, «все одно, якою мовою говорити». Якщо «все одно», то чому б не говорити українською? Запроваджуючи, як державну, мову сусідньої держави, Україна тим самим підписалася б під вироком про скасування своєї незалежності. А втративши свободу, втратила б можливість для своїх громадян не тільки визнавати себе тими, ким вони є, а й осягати спасіння та Боже Царство.

Якщо споглядати на останні події з християнської точки зору, то ми не можемо стояти осторонь того, що відбувається. Господь Бог дав нам у посідання чудову землю і дарував мову, якою ми вперше звертаємося до своєї матері, якою мати навчає дитя молитися, якою говоримо «Отче наш» до Небесного Отця, прохаючи Його небесної ласки. Насамперед всі ми покликані молитися за навернення тих осіб, котрі зайняли відповідальні посади в нашій країні, щоб вони владу, яку їм делегував народ, спрямовували на покращення життя цього народу і розширення його прав і свободи. Також ми повинні молитися за весь народ, щоб кожний українець зокрема, кожний громадянин нашої держави, глибоко перейнявся відповідальністю за країну та за своїх братів і сестер. Як важливо сьогодні стати на сторожі справедливості, щоб не допустити до нівелювання історичної пам'яті нашого народу. Молімося всі, щоб Господь Бог благословив наш народ і подав ласку навернення для всіх, хто повинен дбати про людей та про країну. ■

МІСІОНАР
УКРАЇНСЬКИЙ ХРИСТИЯНСЬКИЙ ЧАСОПИС

Головний редактор:
о. Корнилій ЯРЕМАК, ЧСВВ

Відповідальний секретар:
Ігор САВ'ЯК

Радаційна колегія:
о. Йосафат ХАЙМИК, ЧСВВ
о. Мелетій БАТІГ, ЧСВВ
о. Миколай МИКОСОВСЬКИЙ, ЧСВВ
Віра АРІВ

Літературне редагування:
Галина КАЛИНСЬКА

Коректура:
Галина КАЛИНСЬКА

Дизайн та комп'ютерна верстка:
Олег ПЕЛЕНИЧКА

Фото:
бр. Іпатій ВАЩИШИН, ЧСВВ

Заснований у 1897 році
Засновники – Отці Василіяни
Реєстраційне свідоцтво КВ № 5133 від 18.05.2001 р.
Часопис виходить раз у місяць

Передплатний індекс – 23959

Адреса редакції:
м. Львів, 79019, вул. Б. Хмельницького, 36
Святоонуфріївський монастир Отців Василіян
тел/факс: 272-46-94
e-mail: misionar@ukr.net, misionarchik@i.ua
URL: www.osbm.in.ua

Підписано до друку 29.06.2010 Формат 70x100 1/16. Друк офсетний.
Папір друк. № 1. Умов. друк. арк. 5,2. Умов. Фарбо-відб. 5,7.
Обл.-вид. арк. 5,0. Зам. Тираж 5500 прим.

ЦІНА ДОГОВІРНА

Віддруковано з готових діапозитивів
у Жовківській друкарні видавництва Отців Василіян
«Місіонер». 80300, Львівська обл., м. Жовква,
вул. Василіянська, 8

Передруки і переклади дозволені за поданням джерела. Редакція зберігає за собою право виправляти і скорочувати надіслані матеріали.

©Журнал «Місіонар», 2010

МОЛИТВА ЩОДЕННОГО ПОЖЕРТВУВАННЯ ДЛЯ ЧЛЕНІВ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ

О, Божественне Серце Ісуса! У злуці з тим наміром, з яким Ти на землі віддавав славу Богові і тепер щоденно віддаєш у Пресвятій Тайні Євхаристії, жертвую Тобі через Непорочне Серце Пречистої Діви Марії усі свої молитви, справи, слова, думки й витривалість у терпіннях нинішнього дня, як винагороду за всі зневаги, образи і кривди, завдані Тобі.

Жертвую їх особливо за Святішого Отця Папу Римського, за святу Церкву, за навернення грішників та в усіх намірах Апостольства молитви, призначених на цей місяць і на сьогоднішний день.

Пресвяті Серця Ісуса і Марії, спомагайте святу Церкву та Україну!

Святий Йосифе, Покровителю і Заступнику приятелів Ісусового Серця, моли Бога за нас!

Святий Архангеле Михаїле, св. Миколаю, св. Володимире, св. Йосафате, Заступники України, моліть Бога за нас!

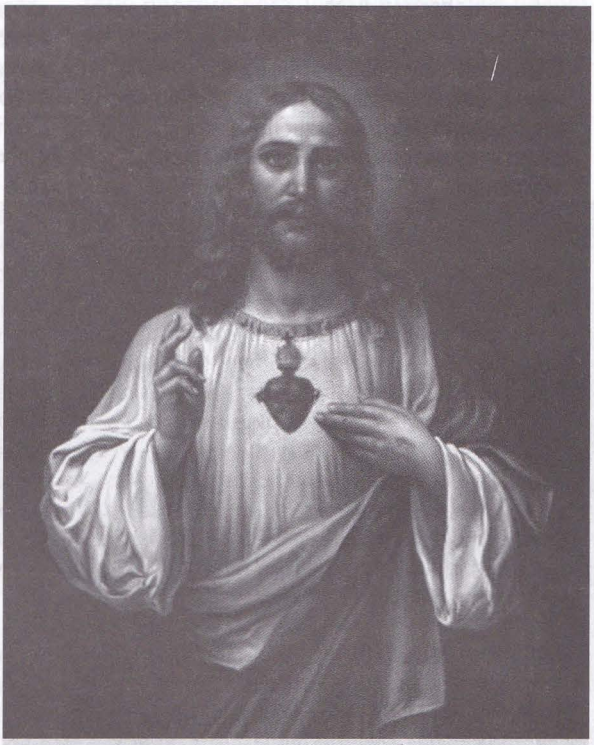

Ось Серце, що так полюбило нас...

НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ЛИПЕНЬ

(З благословення Святішого Отця)

ЗАГАЛЬНИЙ: Щоб в усіх країнах світу вибори влади проводились у відповідності з засадами справедливості, прозорості та поваги, із шанобливим ставленням до вільного волевиявлення громадян.

МІСІЙНИЙ: Щоб християни скрізь, особливо у великих містах, взяли на себе зобов'язання вносити суттєвий вклад в поширення культури, справедливості, солідарності та миру.

МІСЦЕВИЙ: Щоб українці спромоглися викоренити з-поміж себе марне використання часу і уміли організувати свій відпочинок, дотримуючись засад християнської культури.

НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА СЕРПЕНЬ

(З благословення Святішого Отця)

о. Корнилій ЯРЕМАК, ЧСВВ

ЗАГАЛЬНИЙ: Щоб безробітні, безхатченки та особи, що проживають у важких обставинах, віднаходили розуміння, гостинність і практичну допомогу в подоланні своїх труднощів.

Христос Господь судитиме цей світ за тим, наскільки ми, люди, були чутливими щодо потреб інших: «Я голодував – і ви дали мені їсти, був спраглий – і ви мене напоїли, був нагий – і ви одягли мене, подорожній був – і ви мене в дім прийняли, був хворий – і ви навідалися до мене, у в'язниці був – і ви прийшли до мене». Людина часто уповає на свої сили, поки не зустрінеться з нездоланними труднощами, коли сама собі зарадити не в силі. Найчастіше такі обставини виникають не стільки з вини самої людини – економічна криза, криза ідентичності, чи навіть злісне шахрайство – й вона опиняється без засобів до існування, часто просто на вулиці. Очевидно, нам відомі випадки, коли декотрі нечесні особи використовують схильність людей до милосердя, й симуляцією «важкого стану» перетворюють прохання про допомогу на власний бізнес. Але це не означає, що між нами не проживають ті, котрі насправді знаходяться в великій нужді та потребують нашої допомоги. Тому молімося, щоб люди, від котрих залежить надання допомоги потребуючим, перш за все, державні чиновники, виявляли до потребуючих правдиве розуміння та надавали практичну допомогу. Також молімося, щоб державні уряди приймали такі закони, які допомагали б всім людям, котрі переживають важкі обставини, перемогти труднощі та могти, з матеріальною та моральною підтримкою, долати свої проблеми. ■

МІСІЙНИЙ: Щоб Церква була «домом» і з готовністю відчиняла свої двері для тих, хто змушений через расову чи релігійну дискримінацію, голод та війни, емігрувати в інші країни.

У притчі про доброго самарянина Ісус Христос непрямо наголошує, що ближнім для людини є не тільки брат по крові, а й чужинець, і тому кожний, хто слухає голос Христа, покликаний чинити згідно із його заповітом: «Іди і чини так само», тобто чини милосердя не зважаючи на расу чи національність. Хоча останнім часом у світі дедалі більше проповідується терпимість і толерантність щодо інших осіб, не менше виникають конфлікти та війни через расову, національну чи релігійну приналежність. Варто тільки згадати Святу Землю, провінцію Дарфур у Судані, масові безлади в Франції чи політичний конфлікт у Бельгії. Такі та подібні події спонукають багатьох людей покидати свої домівки та шукати захисту на чужині. Проте й там ніхто не чекає з розпростертими обіймами цих збідованих біженців. Саме тому слова Христові «усе, що ви вчинили одному із оцих братів моїх найменших – ви мені вчинили» залишаються актуальними для нас, християн. Тому молімося, щоб Церква в усіх країнах стала домом, де знайдуть моральну підтримку й допомогу ті, котрі страждають від різної дискримінації. ■

МІСЦЕВИЙ: Щоб родини в Україні були осередком миру, радості, взаємної допомоги та поваги.

У нашому житті часто стаються неймовірні речі. Наприклад, ми найбільше любимо свої сім'ї, родини, але часто саме з ними найбільше конфліктуємо. Останнім часом урбанізація та

технологізація нашого суспільства спричинили те, що сім'я, родина перетворилися тільки в місце спільного проживання. Люди намагаються досягти успіхів у кар'єрі, отримати повагу в суспільстві, та, поряд із цим, приносять до своїх домівок відголоски різноманітних суспільних чи виробничих конфліктів. Тим часом, Бог сотворив людину, щоб вона була Його образом і подобою. Це найбільше виявляється в родинному союзі. Сім'я – це не тимчасове явище, а основна форма життя суспільства, основа виховання та психічного здоров'я. Тому просімо Бога, щоб він надихнув чоловіків і жінок, батьків і дітей проживати в мирі та радості, зносячи тягарі один одного, в постійній взаємній підтримці та повазі. ■

■ ПОКРОВИТЕЛЬ НА СЕРПЕНЬ

СВ. ТЕОФІЛ, 5 серпня

Св. Теофіл був уродженцем Сирії. Він жив у другій половині II ст., а розквіт його діяльності припадає на 70-80 роки. Його твори свідчать про те, що він отримав солідну на той час освіту.

Він навряд чи був «філософом-професіоналом», що аж ніяк не понижує св. Теофіла як богослова. З його творів можна припустити, що Теофіл знав єврейську мову. З творінь святителя залишився «До Автоліка», що складає три книги. Цей твір був написаний після 180 року. Інші творіння св. Теофіла – «Про історичні розповіді», «Проти єресі Гермогена», «Чудова книга проти Маркіона», а також, за Євсевієм Кесарійським, «Деякі катехитичні книги». Св. Теофіл був першим християнським письменником, котрий використав поняття «Трійця». Біблійний характер його богослов'я відбивається і на етиці апологета, основні контури якої визначаються десятьма заповідями. Св. Теофіла вважають необхідним рушієм для розвитку богословської думки свого часу. ■

НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ВЕРЕСЕНЬ

(З благословення Святішого Отця)

о. Корнилій ЯРЕМАК, ЧСВВ

ЗАГАЛЬНИЙ: Щоб у менш розвинутих регіонах світу проповідь Слова Божого оновила людські серця і заохотила людей стати безпосередніми учасниками справжнього суспільного прогресу.

Поняття суспільного прогресу передбачає досягнення суспільством найвищого ступеня так званого суспільного добра, тобто найвищого можливого добра для якомога більшої кількості членів суспільства. Насамперед тут йдеться про чесність та прозорість, викорінення обману, грабунку, корупції, бандитизму тощо, а також – про забезпечення певного рівня матеріального життя, який дозволив би людині піднятися від забезпечення найнеобхідніших матеріальних потреб до рівня культурної особи, котра живе глибоким автентичним духовним життям. Історично склалося так, що основи такого суспільного ладу в менш розвинутих регіонах світу будували колонізатори з Європи. А місцеве населення ставилося до цього процесу з острахом і недовір'ям. Тому молімося, щоб завдяки проповіді Божого Слова людські серця у цих регіонах оновилися та щоб широкі верстви суспільства стали діяльними учасниками правдивого суспільного прогресу. ■

МІСІЙНИЙ: Щоб серця, відкриті до любові, поклали кінець численним війнам і конфліктам, під час яких проливається кров у світі.

Хоча останнім часом дедалі очевиднішим стає факт, що у сучасній війні немає переможців і вона призводить тільки до руйнування та поглиблення конфлікту, на жаль, багато політиків та ведених ними народів вважають, що тільки військовий конфлікт може вирішити існуючі проблеми. Через це проливається кров переважно невинних людей. Нам необхідно розвивати мир у своїх серцях, а також молитися за мир у серцях багатьох відповідальних осіб, котрі вирішують проблеми війни та миру в світі. Адже, якщо політики будуть переконані, що необхідно мирними способами вирішувати конфлікти, спаде також і напруга в народах, які тепер так войовничо налаштовані. Також молімося, щоб у світі було дедалі більше людей, серця яких відкриті на Христовий мир, любов, щоб вони якомога більше впливали на інших і так могли припинити безглузде пролиття крові. ■

МІСЦЕВИЙ: щоб Христове вчення, викладене у Св. Євангелії, дедалі більше було присутнє в різних навчальних закладах України через навчання, а також практику християнського життя.

Дуже часто згадуваний принцип «відділення Церкви від держави» сьогодні, на жаль, цілком хибно трактується деякими політиками та частиною суспільства. Цей принцип передбачає, що ані держава не буде втручатися в упорядкування внутрішнього устрою Церкви, ані Церква не буде брати участь у політичному змаганні подібно до політичної партії. Однак, і члени Церкви, і громадяни держави – це одні й ті ж люди. Навіть більше – громадяни винаймають державу для того, щоб вона забезпечила для них мирне життя та свободу, як також, свободу совісті та високий рівень моралі. Держава ніколи не може бути мірилом моральності. Тому вона повинна орієнтуватися на Євангельську науку, що її подає Церква. Саме тому викладання Катехизму у державних закладах освіти не тільки не противиться державним законам, а, навпаки, мало б стати невід'ємною частиною начального процесу. ■

■ ПОКРОВИТЕЛЬ НА ВЕРЕСЕНЬ

БЛАЖЕННА ТЕРЕЗА З КАЛЬКУТТИ, 5серпня

Блаженна мати Тереза (1910-1997) – католицька черниця, засновниця Сестер місіонерок Милосердя, лауреат Нобелівської премії миру 1979 року. Понад сорок років допомагала злиденним, хворим і сиротам в місті Калькутті в Індії. Зростаючи під керівництвом матері Терези, сестри-місіонерки розповсюдили свою діяльність на інші країни. На початку сімдесятих років XX століття мати Тереза стала відомою на весь світ і отримала визнання як заступниця злиденних і безпомічних, а після смерті була беатифікована як блаженна Тереза з Калькутти.

Агнес народилася в Скоп'є, столиці теперішньої Македонії. Вона була наймолодшою у великій албанській родині. У 18 років Агнес покинула домівку і вступила до місіонерської організації Сестер Лорето. Після перебування в Ірландії, де вона вивчила англійську, щоб мати змогу навчати індійських дітей, Агнес поїхала до Індії в 1929 році, де вступила до монастиря Дарджілінг в Гімалаях. В 1931 році вона прийняла перші обіти, обравши ім'я Тереза на честь Терези де Ліз'є, покровительки місіонерів, а в 1937 році – вічні обіти. Тереза була вчителькою в монастирській школі в східній Калькутті, й, хоча їй подобалося навчати дітей, вона дедалі більше переймалася бідністю, яка її оточувала. Із голодом 1943 року до міста прийшли страждання й смерть, а в 1946 році почалися запеклі сутички між індусами та мусульманами. Подорожуючи під час відпустки до монастиря Лорето в Дарджілінгу, черниця Тереза відчула те, що вона охарактеризувала «покликанням у покликанні»: «Я повинна вийти з монастиря й допомагати бідним, живучи їхнім життям. Це було веління. Не скоритися йому означало б зраду віри». Вона розпочала працювати серед бідних у 1948 році, замінивши чернечий одяг монастиря Лорето на просту бавовняну чіру з блакитним обрамленням. Спочатку вона заснувала школу в Мотіджгілі, а незабаром почала піклуватися про голодних і зневірених. Дуже швидко її зусилля стали відомими індійській владі. Прем'єр-міністр висловив їй свою подяку. 7 жовтня 1950 року Тереза отримала дозвіл Ватикану заснувати конгрегацію, яка незабаром перетвориться Згромадження Сестер Милосердя. Завданням Згромадження стало піклування, за словами св. Терези, «про голодних, голих, бездомних, скалічених, сліпих, прокажених, усіх тих, хто для суспільства небажаний, про кого воно не піклується, про людей, котрі стали тягарем». ■

ПЕРШЕ ПОСЛАННЯ АПОСТОЛА ПАВЛА ДО КОРИНТЯН

о. Діонисій ЗАВЕДЮК, ЧСВВ

(продовження, початок у ч. 6 за червень 2010 р.)

Риси справжньої мудрості (2,6-16)

Апостол протиставляє людській мудрості, яку ще називає «мудрістю слова», «мудрістю цього світу», «цього віку» або ж «князів цього віку», – Божу мудрість. Вона не об'являється у високомовних словах, але в простому проголошенні правди про Божий задум спасіння – в християнській проповіді. Павло дає найвищу оцінку цій мудрості Божій: вона «мудрість між досконалими», «у тайні, закрита, що її Бог призначив перед віками нам на славу» (2,6-7).

У цілому цьому уривку (2,6-16) підметом речень є «ми». Павло говорить не тільки від свого імені, але має на увазі й інших проповідників християнського вчення, зокрема ж – Аполлоса (3,9; 4,1.6). На відміну від «князів цього віку», які Божої мудрості не пізнали, тому розп'яли Господа Слави, Ісуса Христа, – Його апостолам «Бог об'явив Духом» свою мудрість. На потвердження своєї аргументації Павло подає цитату з добре відомої йому книги «Одкровення Іллі», яка є одним з апокрифів – книг, що не ввійшли до старозавітнього канону: «Те, чого око не бачило й вухо не чуло, що на думку людині не спало, те наготував Бог тим, що його люблять» (2,9).

Апостол рішуче стверджує, що розуміння Божої мудрості є наслідком дії Божого Духа, який «досліджує все, навіть глибини Божі» (2,10). Ніхто зі сторонніх не знає, про що ми думаємо, які наші наміри, сподівання, – крім нас самих. Наше розуміння цих справ – наслідок того, що ми, люди, – розумні, одухотворені істоти, здатні оцінювати свої вчинки і контролювати хід власних думок. «Так само й того, що в Бозі, ніхто не знає, крім Духа Божого» (2,11). Проте тих, котрі вірують в Ісуса Христа і котрі прийняли Святого Духа, Бог навчає справжньої мудрості. Тому Павло урочисто заявляє: «Нам Бог об'явив Духом… Ми маємо задум Христовий» (2,10.16).

Апостоли і церковна громада (3,1-4,5)

Мудрості, яку об'являє Бог своїм Духом, не може сприйняти тілесна людина (2,14; 3,1.3), та, котра не живе духовним життям, за Божою волею. Тож Павло докоряє християнам Коринта, що поводяться не як духовні, а як тілесні, як «звичайні люди», – не як християни, котрі прийняли Святого Духа; що між ними ще є заздрість, суперечки, зокрема у тому, що поділилися на групи. Павло називає себе й Аполлоса слугами, завдяки яким коринтяни «увірували, і то як кому дав Господь» (3,5).

Павло розуміє, що одна з причин непорозуміння в коринтській спільноті, – несприйняття його авторитету частиною християн цього міста, зокрема тими, які були високої думки про свої інтелектуальні здібності та здобутки в осягненні мудрості. Апостол хоче відкинути докори опонентів про недостатньо високий ораторський рівень його проповідування і робить це таким чином.

Він нагадує, що змушений був починати проповідь від найпростіших справ, що говорив, «як до немовляток у Христі», неначе годував молоком, а не їжею для дорослих, якої вони ще не могли тоді їсти, та і тепер ще не можуть (3,1-2).

Павло порівнює коринтську Церкву до Божої ниви, Божої будівлі (3,9) і до Божого храму (3,16). Не той, хто садив, ані не той, хто поливав, тобто не Павло, ані Аполлос заслуговують у першу чергу на похвалу, але Бог, який є причиною зростання посадженого. Павло і Аполлос, як співробітники Бога, не є конкурентами, але одним цілим (1,8), проте тим, хто садив, є таки Павло.

Єдиною основою, на якій можна будувати духовне життя, життя в Бозі, є Ісус Христос. Павло заклав добру основу, а далі кожний має сам пильнувати, з якого матеріалу, міцного чи нетривкого, будуватиме свій духовний храм. Якщо з міцного і надійного – отримає нагороду, якщо з нетривкого – зазнає шкоди. Отож, будує кожний сам, на свою відповідальність; перевіряти міцність будівлі буде сам Господь; проте

якраз Павло є тим, який, мов мудрий будівничий, поклав добру, єдино надійну основу.

Термінологія, яку використовує Павло: «день Господній», «вогонь», «спастися», «горіти», «випробування» – однозначно вказує на час майбутнього Божого суду, тож не дивно, що Церква цей текст пояснює у відношенні до майбутнього призначення людини: діло кожного буде випробуване, неначе матеріал, який переходить пробу вогнем (пор. 1 Пт. 3,10-15).

Павло пригадує християнам Коринту, що вони, котрі прийняли Святого Духа, є храмом Божим, у якому Дух Божий перебуває (3,16). Тож перестерігає кожного, щоб зберігав святість цього Божого храму, а також не доводив до його руйнування – до поділів у спільноті. Бо ж нерозумно ділитися на групи, мотивуючи це шуканням мудрості, на зразок поділів серед представників різних тогочасних філософських шкіл. Така «мудрість цього світу» – глупота в Бога, а справжня Божа мудрість – в Ісусі Христі. За Його посередництвом коринтяни все прийняли від Бога і матимуть надалі, проте самі вони – Христові, як і Христос – Божий (3,21-23).

Підсумовуючи, Павло заявляє: «Нехай, отже, кожний уважає нас як слуг Христових і завідувачів тайн Божих» (4,1). Той, кого поставлено відповідальним за якусь справу, звітуватиме перед своїм керівництвом, а не перед будь-ким стороннім. Оцінюватиметься передусім його вірність обов'язкові. Свідомий своєї відповідальності перед Богом, Павло не боїться і найбільш прискіпливого людського суду, але радить коринтянам не судити нічого передчасно.

Підсумок (4,6-21)

Павло переходить від оборони до наступу. Тепер він може оцінити поставу коринтян на фоні своєї діяльності апостола. «Хто бо тебе вирізняє? Що маєш, чого б ти не одержав? Коли ж одержав, то чому вихваляєшся, неначе б не одержав? Ви вже наситилися! Вже збагатилися! Без нас зацарювали! Коли б то вже зацарювали, щоб і ми разом з вами царювали!» – серією запитань та докорів звертається до своїх адресатів Павло (4,7-8). Подальші порівняння діяльності апостолів (тут знову використано займенник «ми») з поставою частини християн Коринта дають змогу Павлові вказати на скрутні обставини, в яких він та інші апостоли трудяться, та знову підкреслити свій статус щодо коринтської Церкви: «Не щоб осоромити вас я це пишу, але щоб як дітей моїх улюблених навести на розум. Бо хоч би ви мали тисячі учителів у Христі, та батьків не багато; бо я вас породив через Євангелію в Христі Ісусі. Отож благаю вас: Будьте моїми послідовниками» (4,14-16).

У подальших словах апостол повідомляє про майбутнє прибуття у Коринт його відпоручника Тимотея та про намір відвідати невдовзі коринтську Церкву особисто.

Друга тема – засади моральної поведінки християн (5,1-6,20)

У цій частині послання Павло порушує проблеми, про які дізнався, можливо, від представників коринтської Церкви, з котрими зустрівся в Ефесі. Апостол вживає безособове дієслово «чути (між вами)», не подає точнішого джерела інформації, проте воно відмінне від того, що в 1 Кор. 7,1.

Ставлення до християн негідної поведінки (5,1-13)

Перша проблема, про яку Павло не може мовчати, – подружжя християнина з дружиною свого батька (5,1-7). Безперечно, мова тут про другу жінку померлого батька, з котрою той одружився після смерті першої дружини. По смерті батька син від першого подружжя вирішив одружитися з батьковою другою дружиною, своєю мачухою, котра була, мабуть, набагато молодшою від батька. Павло в оцінці даного випадку виходить з норм старозавітнього Закону: «Той, хто сходитиметься з батьковою жінкою, наготу свого батька відкрив він; обоє мусять бути покарані смертю; кров їхня на них» (Лев 20,11; 18,8), – проте знаходить інший, менш жорсткий вихід із ситуації: «…виключити з-поміж себе того, хто допустився цього вчинку!.. видати такого сатані на погибіль тіла, щоб спасся дух у день Господній.» (1 Кор. 5,2-5).

Подібний наказ: «Виключіть злого з-поміж себе!» (5,13) – завершує Павлове повчання, що з поганами слід підтримувати добрі взаємини, хто б вони не були, намагаючись жити з ними в мирі й уникати їхніх гріхів. Проте не можна миритися «з тим, що, називаючи себе братом, є розпусник чи зажерливий, чи ідолопоклонник, чи злоріка, чи п'яниця, чи грабіжник; з таким – навіть не їсти» (5,11)!

Строга позиція Павла? Можливо, але необхідна, бо «трохи закваски заквашує усе тісто» (5,6), а християнам треба жити, святкуючи щоденно новозавітню Пасху, – якою є сам Христос, принесений у жертву, – «не у старій заквасці, ані у заквасці злоби і лукавства, а в опрісноках чистоти й правди» (5,7-8). Зрештою, Павло вимагає виключення грішників зі спільноти, але не остаточного їх осудження, бо має надію на їх покаяння, «щоб спасся дух у день Господній» (5,5).

Вирішення спірних питань (6,1-8)

У кожній людській спільноті можуть виникнути непорозуміння, суперечки, бо людське життя позначене недосконалістю: те, що для одних корисне, для других може вийти на шкоду, бути кривдою. Необхідно по справедливості вирішувати спірні справи. Апостол Павло й тут категоричний: як можна взаємні суперечки між християнами вирішувати поза громадою, «судитися перед неправедними, замість святими» (6,1)? Вістря Павлової критики – подвійне: 1) як можна брати за суддів «таких, що за ніщо вважаються у Церкві» (6,4), тобто поган? 2) «вже це взагалі для вас пониження, що судитеся між собою» (6,7).

Ми знаємо, що компетенція судді не залежить від конфесійної приналежності, як також розуміємо, що деякі спірні справи обов'язково вимагають судових рішень. Проте Павло, як зрештою, кожний, мабуть, християнин, прагне такого суспільства, у якому б людська недосконалість не заважала виявленню Божої справедливості, про яку каже Христос, проголошуючи блаженства (Мт. 5,3-12).

Пересторога перед неморальністю (6,9-20)

«Чи ж не знаєте, що неправедні царства Божого не успадкують? Не обманюйте себе!» (6,9; пор. Еф. 5,5) – заявляє апостол Павло. До попереднього переліку прилюдних гріхів (5,11 вище) він додає ще й інші: «Ані розпусники, ані ідолопоклонники, ані перелюбники, ані розгнуздані, ані мужоложники, ані злодії, ані зажерливі, ані п'яниці, ані злоріки, ані грабіжники – царства Божого не успадкують» (6,9-10). Не треба додавати, що український переклад вірний, і що Церква – як колись, так і тепер – не відмінила погляду на ці прояви поведінки людей, які ганив апостол Павло. Гріх є зневагою Бога, який вклав моральний закон у серце людини і вимагає його виконання для добра самої ж людини, а також цілого людського суспільства. Моральні норми мають свій фундамент у творчому Божому задумі, тож тільки ті люди, які живуть, виконуючи моральний закон, можуть бути учасниками Божого царства, інакше стають Божими ворогами.

Який же вихід для тих, що грішили, але зрозуміли хибність своїх вчинків? Такий, який вибрали коринтяни, які «обмились,.. освятились,.. оправдались іменем Господа Ісуса Христа та Духом нашого Бога» (6,11).

Особливо Павло звертає увагу на ганебність розпусти, тобто співжиття чоловіка з чужою жінкою для тілесної втіхи. Коринт був містом, де процвітав поганський культ Афродити, складовою частиною якого була сакральна розпуста – проституція, пов'язана з культом. Очевидно, вплив цього культу міг заторкувати і представників християнської громади. Павло застерігає християн від такої поведінки: розпуста є несумісна з вірою в Бога та сопричастям з Ісусом Христом. «Тіло ж не для розпусти, але для Господа, і Господь для тіла,» (6,13) – нагадує Апостол і звертає увагу на велику ціну Христової жертви, внаслідок якої християни отримали дар Святого Духа. – «Хіба ж не знаєте, що ваше тіло – храм Святого Духа, який живе у вас? Його ви маєте від Бога, тож уже не належите до себе самих. Ви бо куплені високою ціною! Тож прославляйте Бога у вашому тілі» (6,19-20)! ■

(продовження в наступному числі)

СВЯТКУВАННЯ В ЖОВКВІ

З 10 до 13 червня Василіянський монастир у місті Жовкві зібрав паломників з усіх куточків нашої держави на традиційне святкування храмового празника Пресвятого Серця Христового і Всеукраїнський з'їзд Апостольства Молитви.

Святкуванням храмового празника в Жовкві завжди передують кількаденні реколекції, що збирають як парафіян церкви Серця Христового, так і всіх охочих прихожан з навколишніх міст і сіл. В цьому році передсвяткові реколекційні науки виголошував о. Василь Тучапець, ЧСВВ – настоятель Київського монастиря св. Василія Великого. ■

ХОДИ І ПОДИВИСЬ!

З 21 по 25 липня 2010 р. Б., напередодні празника преп. Антонія Печерського, зачинателя чернечого життя на українських землях, відбудеться молитовна зустріч з хлопцями, віком від 15 до 25 років.

Зустріч відбудеться при монастирі отців Василіян у с. Крехів.

Мета зустрічі – помолитися разом за нові покликання до священичого та монашого стану, ознайомитись з монашим життям та в тиші і молитві призадуматись над своїм покликанням, яке Господь дає.

Із собою потрібно взяти: Св. Письмо, молитовник, вервицю, а також рушник, зубну щітку і пасту та інші необхідні речі.

НІЧЛІГ ТА ХАРЧУВАННЯ БУДЕ ЗАБЕЗПЕЧЕНО.

Умовою участі у молитовній зустрічі є завчасне повідомлення про приїзд до нас.

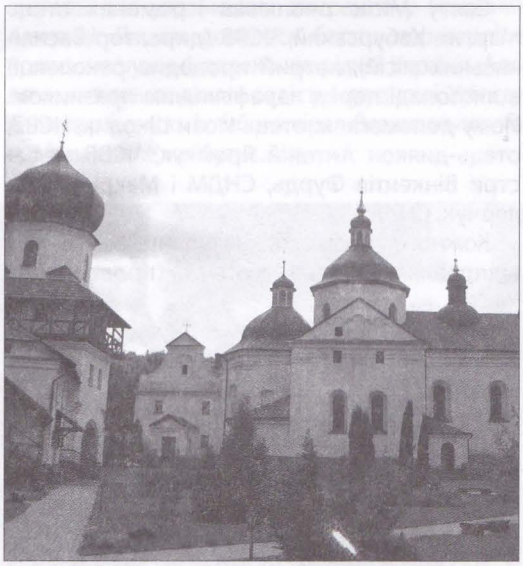

НАША АДРЕСА:
Монастир св. Миколая
80352, с. Крехів, Жовківський р-н, Львівська обл.
Тел. до монастиря: (03252) 66446
Зі Львова можна доїхати з вул. Джерельної маршрутними таксі № 295.

В БОРИСЛАВІ – СВЯТА МІСІЯ

Віра ЗАЯЦЬ,
катехит храму Вознесіння Господнього, м. Борислав

9-16 травня в церкві Вознесіння Господнього в місті Бориславі відбулася Свята Місія для народу. Парохом церкви вже багато років є о. Григорій Поворозник.

Святу Місію очолював ієромонах отець Мартин Хабурський, ЧСВВ (директор Василіянських місій), котрий проводив реколекції в листопаді перед парафіяльним празником. Йому допомагали: отець Йоан Школик, ЧСВВ, отець-диякон Антоній Яремчук, ЧСВВ та сестри Вінкентія Фурдь, СНДМ і Макрина Малярчук, СНДМ.

Кожного місійного дня вранці та ввечері відправлялась Св. Літургія та проводились науки.

Вірні багато нового почерпнули з цих наук. Заохочувані отцем Мартином, багато людей щоденно приступали до Св. Тайни Сповіді та Св. Причастя.

На храмовий празник Св. Літургія розпочалася о 12 годині, вона відправлялась за участю численних священиків Борислава та навколишніх сіл Дрогобиччини.

Незабутнє враження на всіх справила Хресна дорога зі свічками, яка відбулася в п'ятницю ввечері. Після Літургії та наук молодь зібралася на нічні чування.

Протягом Місії отці відвідували школи, лікарні, де голосили науки, провідували хворих, уділяли їм Св. Тайни. А сестри-монахині займалися з дітьми, готували їх до Першого Св. Причастя.

Недільний ранок розпочався Утренею, яку співали сестри-монахині. Перед Св. Літургією отець-місіонер Мартин разом із сестами-служебницями урочисто привели групу дітей до храму, щоб вони святково вдягнені, могли вперше в житті прийняти Св.Тайни. На Св. Літургії отець Мартин виголосив заключну місійну науку. Багато людей цього дня приступило до Св. Тайни Сповіді та Св. Причастя.

Після закінчення відправи, незважаючи на проливний дощ, всі вірні очолювані отцями-місіонерами, разом зі сестрами-служебницями та дітьми першопричасниками, зробили обхід навколо церкви з Місійним Хрестом.

Згодом Місійний Хрест було встановлено біля церкви на відведеному місці. Опісля вірні відновили Хресні обіти, отримали благословення і новий відпуст.

Парох отець Григорій по завершенню Місії виголосив подячне слово отцям-місіонерам та монахиням.

Нехай Всемилостивий Господь поблагословить парафію, а праця отців-місіонерів дасть добрі сходи зерна духовності. ■

ЄПИСКОПСЬКІ ВІДВІДИНИ ТА СВЯТКУВАННЯ 110-ЛІТТЯ ПАРАФІЇ УГКЦ У СКАРО (КАНАДА)

о. Миколай МИКОСОВСЬКИЙ, ЧСВВ

13 червня в Альберті у мальовничій місцевості Скаро відбулася велика подія в житті парафіян храму, яким опікуються василіяни, а саме, о. парох Гавриїл Габер, ЧСВВ – відпуст, відвідини місцевого ієрарха Кир Давида Мотюка з Едмонтона, також відбулося святкування 110-ліття парафії Воздвиження Чесного Хреста.

З цієї нагоди прибуло вельми багато вірних зокрема українського походження, із різних околиць, прилеглих до Скаро. Можна було побачити також і представників від влади: прем'єра Провінції Альберти п. Едварда Стельмаха (англ. Ed Stelmach), етнічного українця з його дружиною та колишнього депутата Верховної Ради попереднього скликання п. Ігора Осташа зі столиці Канади, Оттави, а сьогодні – Надзвичайного та Повноважного Посла України в Канаді з дружиною. Завітали й канадійські Лицарі Колумба в своєму пишному вбранні, сестри Служебниці. Семеро діток приступали в час святкування 110-ліття своєї парафії до Першого Святого Причастя, пройшовши перед тим традиційно відповідну духовну підготовку.

Після святкової Божественної Літургії, яку відправили на чолі з єпископом кілька священиків Василіянського Чину, а саме, згаданий уже о. Гавриїл Габер, ЧСВВ, директор дому студій із м. Едмонтона, о. Ігнатій Головайчук, ЧСВВ, ігумен монастиря Василіян у Мондері та о. Миколай Микосовський, ЧСВВ з м. Едмонтона був спільний обід для всіх прибулих на свято парафії. Лунали різноманітні привітання, подяки, пісні тощо, а також виступало семеро дітей, котрі того дня мали перше урочисте Святе Причастя. Присутні дізналися більше про історію храму від самих початків до сьогодення.

Греко-католицький храм Воздвиження Чесного Хреста у Скаро починаючи від 1900 р. чимало значить для українських емігрантів у Північній Америці. Людям довелося багато перетерпіти колись на чужині, далеко від рідної України. Але вони навчилися ділити радість і труднощі. Усіх єднала жертовність і глибока віра у Всевишнього, та надія на світле майбутнє… ■

МОНАСТИР ОТЦІВ ВАСИЛІЯН У КРАСНОПУЩІ

Надія ГУПАЛО,
директор Золочівського замку

Про заснування Краснопущанського монастиря збереглася легенда.

Під час одного з полювань в околицях Поморян – Красній пущі, господар поморянських земель Ян Собеський поранив оленя. Цей олень привів його до хатини пустельника Гедеона, учасника походу Станіслава Жолкевського на Москву, духівника війська Богдана Хмельницького. Пустельник Гедеон на основі свого видіння напророкував Янові Собеському військову славу та королівську корону. Коли Ян Собеський став королем, то започаткував монастир св. Івана Хрестителя в Краснопущі, першим ігуменом якого став старець Гедеон Буйницький. Так каже легенда.

Монастир був заснований ченцями Варлаамом і Феодосієм у 1664 році з благословення львівського владики Атанасія Желіборського. У 1665 році господар земель, на яких був заснований монастир, Ян Собеський, майбутній король Речі Посполитої Ян III Собеський (1674-1696), виділив великі кошти для Краснопущанського монастиря.

Легендарний Гедеон Буйницький став ігуменом Краснопущанського монастиря значно пізніше, у 1735-1750 роках. Недалеко від нинішнього монастиря збереглися межеві камені, з написами XVIII ст. та іменем Гедеона Буйницького. Завдяки діяльності ігумена Гедеона Буйницького монастир не потрапив на розформування, коли у 1740 роках до більших монастирів приєднували менші. Навпаки, до Краснопущанського монастиря приєднали два сусідні менші монастирі – у Лісниках (Бережани) і Підгородді (поблизу Рогатина).

Первісний монастир і церква були дерев'яними. У церкві був розміщений іконостас високої художньої вартості. Живопис для іконостасу виконав відомий український художник XVIII ст. Василь Петранович, він малював іконостас у Святомиколаївській церкві Крехівського монастиря, в церкві святого Миколая в Бучачі. Пишною декоративною різьбою були оздоблені Царські ворота та колони іконостасу. Про Краснопущанський іконостас говорили, що йому немає рівного у Галичині. З цього іконостасу робили копії для інших церков і монастирів. Різьбу повторено в іконостасі церкви Святоонуфріївського монастиря у Львові, а живопис – у Підгорецькому монастирі. Сам іконостас відомий тільки з фотографій. У 1899 році в церкві залишили непогашену свічку, почалася пожежа. Церква згоріла дощенту. Вдалося врятувати лише декілька фрагментів іконостасу.

Мурований двоповерховий монастирський будинок побудовано в 1786 – 1797 роках за ігумена Йосафата Скотинського. Під час пожежі 1899 року тут згорів дах.

Нова мурована церква Різдва Івана Хрестителя в Краснопущанському монастирі збу-

дована в 1906 році. Церкву в 1912 році розписував художник Сергій Дідушенко. У 1912 році для церкви придбали іконостас, який походив з Деревацького монастиря поблизу Львова, датований початком XVIIIст. У цей іконостас закомпонували врятовані фрагменти старого іконостасу.

Інтер'єр церкви був знищений після закриття монастиря в 1946 році. Іконостас демонтували, а в 1952 році місцева влада продала його громаді села Вербова Бережанського району.

Спочатку в Краснопущанському монастирі розмістили будинок перестарілих. У колишній захристії обладнали кухню для підопічних. До кухні ходили через церкву. У 1979 році в Краснопущанському монастирі розмістили Бережанський психоневрологічний інтернат.

Після виходу Української Греко-Католицької Церкви з підпілля до своєї давньої обителі повернулися в 1992 році отці Василіяни.

Краснопущанський монастир є не лише пам'яткою історії та культури. Він завжди був джерелом духовної сили всієї околиці. Коли в 1810 році влада заборонила викладати у Львівському університеті філософію та богослов'я, Василіяни відкрили курс богослов'я в Краснопущанському монастирі. Викладали тут українською мовою. У монастирі була багата бібліотека, з якої користали відомі діячі різних часів. Сюди попрацювати та відпочити часто приїжджали Іван Франко, Богдан Лепкий.

Найбільший відпуст, який відбувається тут 7 липня, у день Різдва Івана Хрестителя, на престольний празник у монастирській церкві, сьогодні, як і колись, збирає тисячі людей з близьких і далеких околиць.

Найбільшою реліквією Краснопущанського монастиря є плачуча Чудотворна ікона Матері Божої, яка є копією Іверської ікони (тепер знаходиться на горі Афон). Спочатку ця ікона була у Віцинському монастирі. «Віцинська Богородиця плакала три місяці, коло 1660 року. І 10.06.1695 року єпископ Львівський Йосиф Шумлянський спровадив до Віциня монахів закону Василія Великого, монастир їм побудував і ікону під опіку віддав» – читаємо в хроніці Віцинського монастиря про ікону.

Від знищення у радянський час ікону зберегла жителька Краснопущі Марія Лещук, і повернула її до монастирської церкви відразу після повернення до Краснопущі отців Василіян.

9 грудня 1993 року монастирю повернули церкву, каплицю та частину приміщень.

6 жовтня 1998 року III сесія Бережанської районної Ради народних депутатів своїм рішенням повернула решту приміщень монастиреві. Але підопічні залишилися в монастирі.

Є відповідне рішення про переведення підопічних з Краснопущі до будинку у смт. Мельниця-Подільська, про що свідчить лист від начальника управління соціального захисту від 15.07.2005 року. Та підопічні досі знаходяться в монастирі. ■

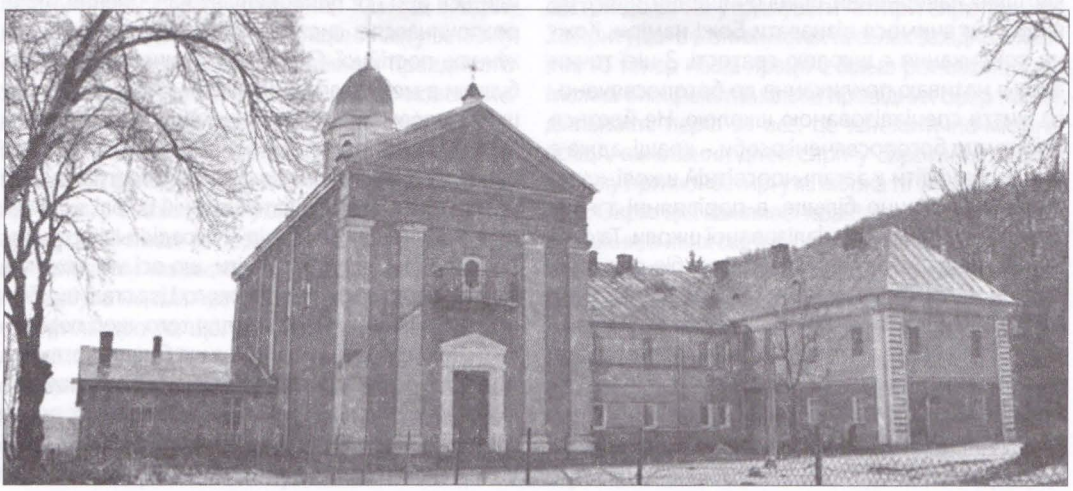

БОГ ПОТРЕБУЄ НАС, ЯК ЗНАРЯДДЯ, ЩОБ ПЕРЕМІНИТИ ЦЕЙ СВІТ

с. Наталія МЕЛЬНИК,
Головна Настоятелька

– Яким є шлях покликання до монашого стану і як Ви відчули Ваше покликання?

Папа Іван Павло II, говорячи про покликання кожної людини, назвав його «Божою мрією про людину». У світлі цього стають зрозумілими слова пророка Ісаї: «У лоні матері твоєї Я тебе покликав». Тобто Бог з моменту сотворення кожної людини має щодо неї певний задум. Він творить її, наділяючи всім необхідним для реалізації цього задуму, Він вкладає в неї певний потенціал, певні здібності, розвиваючи їх, людина віднаходить глибину щастя. Однак, покликання є дійсністю, в якій беруть участь двоє: Бог і людина. І цей Божий задум, його реалізація залежить від участі самої людини, від того, як вона відгукується на Божий поклик. Таким чином, історія одного покликання – це історія зустрічі з Богом, коли особа в якийсь момент свого життя відчуває порухи Святого Духа і відповідає на них своєю згодою. В більшості випадків йдеться про певний шлях, який може тривати кілька років, шлях навернення, шлях очищення, шлях, на якому ми вчимося пізнавати Божі наміри. Кожне покликання є школою святості. З цієї точки зору я називаю покликання до богопосвяченого життя спеціалізованою школою. Не йдеться про те, що богопосвячені особи – кращі, адже є обдаровані діти у загальноосвітній школі, котрі досягають значно більше, в порівнянні з найкращими учнями спеціалізованої школи. Та спеціалізована школа має більше засобів для того, щоб здобути кращі знання. Так і богопосвячене життя має багато засобів для зростання у святості. Тож покликання до богопосвяченого життя є покликанням до наслідування Ісуса Христа в особливий спосіб, бути поруч з ним, подібно, як були з Ним учні. Для цього необхідно зректися всього: забути про власну волю, іти туди, куди Він каже, робити те, що Він каже, залишити торбу і калитку, довіритися в усьому Йому, віддати своє життя в Його руки. Це покликання, як і кожне інше, є нелегким, адже, як ми бачимо, Христос часто докоряв учням, картав їх, тим самим навчаючи їх довіряти Йому і відкриваючи таємниці Божого Царства. Отже, покликання до богопосвяченого життя є одним із шляхів для осягнення святості.

Стосовно мого особистого покликання – йдеться про поступовий шлях навернення, який розпочинався з систематичної участі у Богослужіннях, постійної Сповіді та Причастя, які пробудили в мені прагнення більшого богопізнання, що продовжилося навчанням на катехитичних курсах, зорганізованих у перші роки після виходу нашої Церкви з підпілля. Участь у театральному гуртку при недільній катехитичній школі, а також катехизація дали змогу відчути радість від служіння Господеві, дали зрозуміти, що всі ми можемо брати участь у ширенні Божого Царства, що Бог потребує нас, як знаряддя для того, щоб перемінити цей світ. Тож це служіння ще більше поглибило любов до Бога та дало можливість переживати Його присутність у наших діях. Десь із цих переживань і народилося бажання віддати себе цілковито в Його руки, посвятити себе Йому.

– Яким чином за часів підпілля Церкви сестри витривали у вірі та давали свідчення Христа?

Якщо говорити про підпілля, то не хотілось би виділяти окремих сестер, адже всі вони несли нелегкий хрест, всі стали жертвами переслідування. Навіть ті, котрі й зламалися в цих випробуваннях. Нам, можливо, нелегко зрозуміти пережиття, які вони мали. Ті ж сестри, що у підпіллі залишалися вірними своєму покликанню, всі без винятку давали свідчення Христа, наприклад, тим, що допомагали священикам у їхньому служінні, тим, що давали свідчення правдивого християнського життя і намагалися повсякчас навернути до Бога людей, котрих Бог ставив на їхньому життєвому шляху. Якщо йдеться про конкретні випадки, то в деяких монастирях, наприклад, у с. Ялівець та у с. Гошів, сестри були заарештовані лише за те, що не хотіли добровільно залишити монастир. С. Андрея Брошівська, котра була на той час Головною Настоятелькою, говорила про те, що «якщо ми добровільно залишимо монастир, ми його втратимо. Якщо ж нас силою виженуть з нього, ми обов'язково повернемося.» За це вона разом з трьома іншими сестрами була засуджена на десять років заслання, яке вони відбували поблизу м. Чита.

Та, незважаючи на численні переслідування, обшуки, сестри перенесли через ці лихоліття любов до Церкви та любов до Згромадження, яку передали молодшому поколінню.

– Яким є молитовне життя монахині?

Молитва в монастирі є не просто головним завданням, а нашим способом життя, адже, якщо ми хочемо віддати себе цілковито в руки Господеві, то повинні бути з Ним, слухати Його, в Ньому отримувати силу для служіння. Тому богопосвячена особа повинна прагнути до того, щоб її серце було повсякчас відкрите на Господа. Тобто ми є покликані до безперервної молитви.

Молитовний день, однак, містить як елементи спільної, так і елементи приватної молитви. Зокрема, правила Згромадження передбачають участь у Божественній Літургії, Утреню, Вечірню та Часи, щоденне розважання, духовне читання, читання Святого Письма, молитву на вервиці, щоденний іспит сумління та ряд специфічних молитов Згромадження (як, наприклад, молитва при вставанні з постелі, при умиванні, вечірні молитви). Молитовний день сестри укладений таким чином, щоб повсякчас спрямовувати думку до Бога.

– Яким чином реалізується апостольське служіння Згромадження?

Згідно з правилами Згромадження, наше апостольське служіння може змінюватися відповідно до потреб Церкви та світу. І, якщо в перші роки існування Згромадження, головним завданням було виховання дітей з бідних родин, – зокрема, сестри до війни утримували чотири сиротинці та 23 притулки в різних містах та селах Західної України, то тепер наша праця є більш різноманітною. Можна виокремити кілька провідних сфер нашої діяльності: перш за все, це катехитично-місійна праця, виховання дітей сиріт у сиротинці, заснованому при монастирі у м. Бібрка та служіння хворим. Окрім цієї важливої праці, є ще інші численні служіння, в яких сестри беруть участь.

Катехитично-місійна праця включає систематичну працю при парохіях, зокрема, Згромадження має три місійні осередки: в м. Бровари, в м. Хмельницьк, та в м. Міжгір'я. До всього, вже два роки функціонує реколекційний дім у с. Гошів, де ми приймаємо численні групи дітей і молоді та проводимо для них різні духовні вправи. Не менш важливою ділянкою праці є

проведення літніх таборів та літньої виїзної катехизації на тих парохіях, які ми не в змозі охопити систематичною працею протягом року.

Особливим служінням для нас є сиротинець, відкритий в 2007 р. Зараз у сиротинці виховується дев'ятеро дітей (шість дівчат і три хлопчики), віком від 5-ти до 12-ти років. Наші зусилля спрямовані на те, щоб допомогти дітям подолати наслідки депривації та дати можливості для їхнього всебічного розвитку. Тому діти, крім навчання в школі, займаються в різноманітних гуртках (наприклад, танцювальному), часто беруть участь у пізнавальних та розвиваючих поїздках.

Багато сестер мають медичну освіту та працюють у медичних закладах. Їх присутність у цих закладах є перш за все нагодою допомогти опущеним людям або тим, хто має серйозні труднощі зі здоров'ям, і котрі потребують не лише фізичного лікування, але й підтримки.

– Як виглядає сучасний духовний провід сестер?

За роки після виходу з підпілля в Згромадженні поволі налагоджується формаційний процес, який реалізується силами наших сестер. Зокрема, для виховання тих, хто приходить до монастиря, призначається сестра, Вчителька Новіціяту. Є сестра, що відповідає за виховання сестер з тимчасовими обітами та сестра, що відповідає за виховання сестер, які вже склали вічні обіти. Безумовно, у реалізації виховного процесу ми потребуємо допомоги інших осіб, отців, сестер, котрих запрошуємо для висвітлення тих чи інших аспектів богопосвяченого життя.

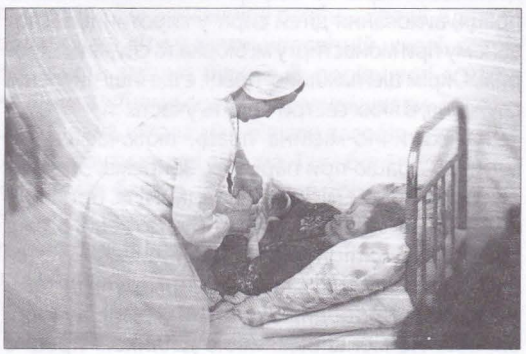

– Якими є умови вступу до монастиря та подальший розвиток життя богопосвяченої особи?

Вступити до монастиря може дівчина, віком від 17-ти років. Першим етапом формації є час кандидатури, який триває один рік, хоча в особливих випадках він може бути скороченим або продовженим, але не більше, ніж на півроку. Час кандидатури призначений для утвердження в вірі, а також для того, щоб навчитися розуміти свої стани, свої пережиття і в якійсь мірі почати їх опановувати.

Після успішного завершення кандидатури відбуваються облечини, тобто кандидатка отримує монашу одежу та розпочинає новіціят або «школу духовності». Новіцят у нашому Згромадженні триває два роки і призначений для того, щоб новичка навчилася молитися, відчувати Бога, переживати єднання з Ним.

Після закінчення новіціяту новичка протягом п'яти років щороку складає тимчасові обіти (на один рік), а після цього складає вічні обіти.

– Як заохотити молодь приходити до монастиря?

Думаю, що завданням монастирів є бути відкритими для людей. Не тільки, щоб хтось прийшов до монастиря, а щоб вони були доступними для можливості ділитися духовним досвідом. Саме тому ми проводимо реколекції в реколекційному домі в Гошеві, для цього ми радо відгукуємося на прохання про літню катехизацію, а також проводимо заняття для дорослих, дітей та молоді при Головному домі Згромадження. Всі ці зусилля спрямовані на те, аби допомогти іншим особам пізнати Бога. Важливо, щоб той, хто приходить до монастиря, пішов від нас кращим.

В нашому монастирі у Львові запрестольна ікона містить зображення Пречистої Діви Марії з піднесеними вгору руками та ликом Христа в Її лоні. Ця ікона відображає наше покликання: перебуваючи у постійній молитві відкривати іншим обличчя Христа. Якщо ми будемо вірні своєму покликанню, молодь сама прийде до нас для того, щоб віднайти Бога. ■

Адреса Головного дому Згромадження Сестер Пресвятої Родини: м. Львів, вул. Ялівець, 15, тел.: 2240904.

Розмовляв Ігор Сав'як

МОНАХИ-ВАСИЛІЯНИ В ЛИТВІ

Д-р Алдона ВАСІЛЯУСКЕНЄ

21-24 травня в Литві гостювали монахи-Василіяни Чину Св. Василія Великого – директор Місій о. Мартин Хабурський, ЧСВВ, ігумен монастиря Св. Онуфрія о. Юстин Кучер, ЧСВВ та бр. Вартоломей Яремко, ЧСВВ (з Дрогобича).

У понеділок, 24 травня, разом з о. Павлом Яхимцем, ЧСВВ, парохом церкви і настоятелем монастиря Пресв. Трійці, що у Вільнюсі, вони побували у Скапішкісі (Купішкіський район), де ознайомилися зі зібраними матеріалами на тему україністики.

Отці Василіяни відвідали також і в Шяуляйський університет, ректор якого, проф. Відас Лазутка, вручив о. Мартину Хабурському подяку університету за зміцнення наукових, освітніх, культурних зв'язків між Василіянським інститутом філософсько-богословських студій імені Митрополита Йосифа Велямина Рутського в Брюховичах (Україна) і Шяуляйським Університетом. Ця подяка гостеві, колишньому ректорові згаданого інституту, з яким у 2004 р. підписано договір про співпрацю, була присвячена 5-річчю підписання договору 2009-го р., що стосувався організації в Базилійонайській середній школі IX Міжнародної конференції з циклу «Чин Св. Василія Великого».

На зустрічі в ректораті Шяуляйського університету зі сторони господарів брали участь: проректор у-ту проф. Донатас Юрґайтіс, директор видавництва Шяуляйського у-ту Алоїзас Тубутіс, менеджер ансамблю «Саулутє» («Сонечко») Зенонас Ріпінскіс та д-р Алдона Васіляускенє.

Під час зустрічі було висловлено радість з того, що договір про співпрацю – не просто документ: про це свідчать конференції, що тривають й далі, зустрічі викладачів і студентів у Шяуляйському університеті та Василіянському існиституті, Дні Шяуляйського університету у Василіянському інституті філософсько-богословських студій у Брюховичах; окрім того, проф. Ґеновайтє Качюшкіенє викладала в інституті литовську мову. Наслідком тісної співпраці є те, що д-ром Алдоною Васіляускенє вже підготована до друку 600-сторінкова монографія «Студія о. Василя Зінька. «Сестра Рафаїла»: історично-біографічний контекст, наукові коментарі і теологічна термінологія», що її змакетувало видавництво Шяуляйського університету, а збираються надрукувати монахи-Василіяни.

Монахи також відвідали Базилійонайську середню школу, де на них вже чекав директор школи Рімантас Ґоріс. Гості оглянули зібрану у школі україністику, добре та інформативно упорядковані альбоми світлин, у яких відображаються і зустрічі з українцями, зафіксовані моменти міжнародних конференцій «Чин Св. Василія Великого».

Гості з України були приємно вражені 4-метровою дерев'яною скульптурою, присвяченою Чинові Св. Василія Великого, що споруджена з ініціативи колективу школи (скульптор Бірутє Каспаравічіенє). У Базилійонайському храмі Св. Василія Великого монахи зустрілися з парохом парафії Станісловасом Жукаускасом.

Під час відвідин Гори Хрестів монахи молилися біля українського хреста, поставленого в ювілейному 2000-му році. Хрест був посвячений Каунаським архиєпископом Сіґітасом Тамкявічюсом під час Великого відпусту у Шілуві (одне з перших місць об'яви Пречистої Діви Марії у Європі – 1608 р.) і був поставлений на Горі Хрестів. Також гості відвідали францисканський монастир, де з монахами-Василіянами з приємністю спілкувався новик бр.Роландас Таучюс. Після духовно і змістовно насичених зустрічей гості з України поспішили у Вільнюс – вже наступного дня на них чекала дорога в Україну.

СТАРІСТЬ – РАДІСТЬ
(СПОСТЕРЕЖЕННЯ)

с. Томія БРОДОВИЧ, СНДМ,
Кула, Сербія

І я був колись молодим, таким, як ви. Не віриться? Певне, дивитесь на мене і тихо собі смієтесь з мене. Добре, що не показуєте цього так явно. Ще маєте серце – боїтесь мене зранити.

Але кого боїтесь зранити? Мене, 87-річного чоловіка, котрий у своєму житті надивився вже всього, котрий, ще ви не встигли поглянути на мене, вже знає, що думаєте, коли дивитеся на мене з жалем і сумною посмішкою.

Але кого жалієте? Чи мене треба жаліти? Того, котрий своє життя прожив так, як Бог приказав? Мене жаліти не треба, хіба тих, котрі прожили свій вік, а не здобули нічого. А я здобув... І тепер спокійно, тихо можу відходити від вас, котрі мене люблять і котрих я люблю.

Дивитесь на мене і шкодуєте мене. Чому? Та ж ніхто, коли побачить, скільки я прожив, не скаже, що мене жаль. Я прожив своє, й Богу вдячний. Шкода тих молодих, юних, які нічого не встигли за своє життя, але і їх Бог призначив для чогось, щоб вони сповнили Його волю за свій короткий вік.

Я згадую свою молодість, зрілість... Гарно було... Важко, але гарно. Не шкодую ні за чим, бо вернулися б мої роки – я вчинив би так само. Маю спокій і мир у душі, той мир, який тільки від Бога отримував і отримую далі.

Дивитеся на мене, спостерігаєте... Думаєте, що я не бачу ваших поглядів. Але я все бачу. Я старий, але розумію, що є об'єктом ваших спостережень. Дивіться й вчіться. Думаю, що можу вас навчити, як слід прожити життя, не каючись ні за хвилину його. Було всякого, та чи Господь не давав можливості каятися з гріхів, і навіть тих незнаних, чи Боже милосердя не є більше понад всяку грішність? Я помалу відходжу, й лише надія на Боже милосердя мене тримає, мій дух спокійний і врівноважений.

Уже готуюся йти, ви смієтеся, але я знаю, що й ви себе внутрішньо готуєте до того, що мене скоро не стане. Хіба ви теперішні? Та ж усі знають, що життя закінчується, смерть приближається. Неминуча смерть... Але я не боюся. Чого маю боятися? Бояться хіба ті, що в темряві жили. А мої діла світлі. Тому й старість моя благословенна.

Жартуєте зі мною, а не розумієте мене. Бо молоді. Думаєте про кінець, але не так, як я. Я вже бачу його, відчуваю...

Не шкодуйте мене, не кажіть, що стільки я завжди робив, а тепер мало що. Я вже своє зробив. А тепер проживаю дні, живу, насолоджуюся. Сміється, думаєте, що старий чоловік не має радощів. Але ж має. Усмішка, увага, плитка шоколаду – це ті дрібні радощі, які тільки дитину тішать. А тепер мене, старого. Правду кажете – старі, як діти.

Дивитеся на мене й дивуєтеся, що я постійно шепочу губами. То я молюся. Що мені ще лишається робити... Ні, не так, це єдине, що варто робити в житті, завжди бути в зв'язку з Богом. І людина для цього живе. Тільки усвідомлює це кожен у свій час. Я це усвідомив вже давно, й тому мені легко було переживати втрати, труднощі життя.

І так шепочу, ні, не балакаю із собою, а з Богом, з Котрим скоро вже доведеться зустрітися. Страх маю, але й велика надія огортає моє серце, надія на Його Милосердя, на Його батьківську Любов до мене.

Маю багато гарних споминів, але найкраща мить – це теперішня хвилина. Важко мені й ходити, довго сплю, потім дрімаю. Скажете, що це змарнований час. Але, на мою думку, це час, який називається життя. Немовля так само ніби марнує час, але воно живе. Радіє, плаче, живе... Так і я. Живу, втішаюся життям. Такий, який є – немічний, безсилий, безвольний, але у радості, яку важко вам, молодим, зрозуміти.

Тепер смієтесь. І я посміюсь з вами. Люблю жартувати, навіть і з себе. Не вірте, що старі люди не хочуть жити. Не вірте тим, котрі таке кажуть. У будь-якому віці людина хоче жити, її тягне жити, й із життям їй розстатись нелегко. Навіть якщо їй і щось дошкуляє, мучить, вона радіє, що живе. Але я пам'ятаю, що життя – це шлях, який не закінчується, а продовжується за порогом вічності.

І знову мене хапає дрімка, і я вже помалу впадаю в сон. Не знаю, чи прокинусь ще, чи так тихо відійду до Бога. Але хай вже Він відряджає, а я поки що користатиму з тих хвилин життя, які мені такі важливі та дорогоцінні, бо вони вже останні. Хоч, обертаючись в минуле, бачу, що кожна хвилина була важлива: чи це була радість, чи сум, чи щось вдале, чи пропуск. Засинаю. Мої найближчі зі мною. А мої друзі? Вони вже давно переступили поріг до вічності. Я сам-саміський...

Мої друзі й приятелі, вірю, що скоро зустрінемося. Я жив життя, як і ви, прожив його, як і ви, нічого значного не повинен був навчитися, як тільки радіти життям, тішитися ним, дякувати Богу за нього. Жив, як і ви, падаючи і встаючи, безліч разів падаючи і встаючи, і все ж таки йдучи далі. Йшли ми по-різному, але наші дороги вели лише до однієї мети – Бога, наше життя – як ріка, яка впадає в море, так і воно впадає в єдине Джерело вічності. А Він... Що Він? Він милосердний, сама любов... Він... чекає... на мене... а я... чекатиму з Ним... вас... усіх... там... у вічності... Не смійтеся... Цей день настане... Сон перемагає мене... Я ж старий чоловік... ■

ДОРОГОЮ ДУХОВНОСТІ Й КРАСИ

Ольга КІС

Наділивши кожну людину талантом, Господь прикрасив цей світ, і краса ця – у плодах праці кожного. Скільки людей – стільки особливих здібностей. Ще великий філософ Григорій Сковорода писав про «сродну працю», себто таку працю, яка мила душі, яка робить людину щасливою.

Професійне свято – День працівників видавництв, яке щороку в Україні святкується в останню суботу травня, об'єднує людей, залюблених у свою професію, працьовитих і творчих. Саме такі люди працюють у видавництві «Місіонер». І щороку в це свято працівники видавництва «Місіонер» : Жовківська друкарня, видавничий відділ, відділ замовлення, відділ реалізації та адміністрація – святкують його, мандруючи мальовничими куточками Батьківщини, розширюючи обрії свого пізнання, зростаючи духовно та культурно.

Так і цього року відбулася поїздка чималого колективу до чудового куточка Умані, який справедливо називають перлиною України, Національного дендрологічного парку «Софіївка» Національної академії наук України. З молитовним благословенням, яке уділили подорожуючим священики о. Климентій Стасів, керівник підприємства, о. Роман Безпалько, керівник видавничого відділу, о. Тома Кушка та о. Іван Возняк, вирушили в дорогу. І коли перед очима постало це видатне творіння кінця XVIII – початку XIX ст., справжнє диво, сотворене з каменю, води, рослин, архітектурних споруд і мармурових скульптур, виготовлених будівничими Італії, – захоплення важко було приховати.

Парк «Софіївка», що розкинувся на площі 170 га, був заснований польським магнатом Станіславом Щенсним (Феліксом) Потоцьким як дарунок

своїй коханій дружині, красуні-гречанці, Софії Вітт-Потоцькій. Головним художником і автором топографічного й архітектурного проектів став талановитий польський військовий інженер Людвіг Метцель. Щоб якнайбільше вразити Софію, Метцель втілив у паркових композиціях сюжети «Одісеї» Гомера, створивши в долині річки Каменки «малу Елладу». Захоплива розповідь екскурсовода, краса і загадкова романтичність «Софіївки» закарбувалися в серці та пам'яті кожного, хто збагнув цю дивовижну гармонію природи і мистецтва.

День добігав кінця. Хто бажав, той ще побачив Умань. У цьому містечку стоїть велика будівля XVIII ст. – колишній монастир отців Василіян, в якому колись розміщувалося понад 200 монаших келій. Там господарюють тепер і приватні підприємства, і навіть… нічний клуб. Хочете гострих відчуттів – зверніть праворуч і побачите пам'ятник Леніну, а ще – прогуляйтеся вулицями цього ж Леніна, Інтернаціоналу, Рози Люксембург, 24-го з'їзду КПРС… Справжнє уманське ретро.

Далі – дорога на столицю. Втомлених мандрівників розташували на нічліг в Обухові та Києві. А недільний ранок розпочався Божественною Літургією в монастирському храмі св. Василія Великого отців Василіян у Києві. Відправляли її настоятель храму о. Василь Тучапець у співслужінні з отцями зі Львова. Наприкінці Літургії о. Василь привітав гостей зі Львова та Жовкви з професійним святом. Київ – дивовижне місто, що потопає в зелені, розкинулося на пагорбах і молитовно звернуло до небес куполи храмів. Ще цілий день, розбрівшись невеличкими групами, товариство мало можливість насолодитися прогулянкою по столиці. Для більшості людей Києва забагато не буває. Андріївський узвіз, Андріївський, Михайлівський, Володимирський храми, Софія Київська, а ще – «Будинок з химерами» Станіслава Городецького, Хрещатик. І на тлі такої піднесеної краси – колючка в серце. Біля входу до Михайлівського собору стоїть пам'ятник жертвам Голодомору, і перед ним – маленька клумба з кількома відцвілими тюльпанами, будяками і двома кущиками лободи… Зірвати б… Та ні, це ж був їхній хліб. А насамкінець – концерт на Майдані Незалежності. Адже місто святкує свій день – День Києва.

Дорога додому завершувалася подячною молитвою. Дні, що минули, запам'яталася солодкою втомою в ногах. Всі учасники поїздки були вдячні організаторам за незабутні враження, за насолоду для душі та очей. Ненароком зринає думка: ось що означає в нашому швидкоплинному, суєтному світі любити людину. Це значить – дати їй відчути себе частиною прекрасного Божого світу, відкрити його красу, дати маленький перепочинок для душі, і… мрію, мрію про те, що найкращі подорожі ще попереду. ■

ЩАСТЯ ПРИХОДИТЬ ЧЕРЕЗ ЛЮБОВ

Олеся ПРОЦАЙЛО

В розмові ми часто використовуємо слово «люблю», та не завжди розуміємо його значення. То що ж є «любов'ю»? Це велике почуття, яке не вимірюється в грамах чи у відсотках, це дар Божий, який випромінюється з душі людини промінням ласки і доброти.

Кожній людині в цьому світі подаровано талант любити, та не завжди ми можемо побачити його в собі та використати щодо ближніх. Любов до рідних, дітей, коханої людини – це любов, яку відчуває кожна людина. Та є любов інша, невидима та незбагненна для людського розуму.

Одного разу, будучи на природі в горах, я сіла відпочити. Та застановилася на хвилинку, роздумувала про своє життя… Коли я споглядала з висоти на дивовижну красу, у мене промайнула думка: «Яке це щастя – отримати дар життя, вслухатись в гармонію тишини». Легенький вітерець ніжно дмухнув мені в обличчя, і мені на мить здалося, що він мовби приніс на крилах важливе повідомлення від Господа. Господь хотів мені сказати, що сильно мене любить. О, яке це щастя – переживати такі почуття. Неможливо стримати сльози радості. Можливо, не кожен зможе повірити в таку історію, та я впевнена, що кожен може відчути те саме…

Любити – це дарувати самого себе комусь, не очікуючи віддяки. Ми часто бачимо людей, котрі метушаться, постійно кудись поспішають у цьому світі. Погляньмо на їхні обличчя – в більшості випадків їх затьмарює смуток. Та невже ми, проходячи повз них, не можемо комусь просто усміхнутися, бодай на мить подарувати їм свою маленьку радість? Можливо, та людина настільки заклопотана у своїх щоденних труднощах, що зовсім забула про те, як «бути щасливою». Подаруйте своєму ближньому такий струмочок радості, можливо, він так довго чекав на нього. Якщо би ми частіше усміхалися один одному, то і ми, і люди, які нас оточують, були б щасливішими...

Любити – це щастя. Наше життя коротке і швидкоплинне, в кожного воно минає по-особливому. На мою думку, життя є подарунком від Бога, воно є виявом Його найбільшої любові до нас, і тому ми повинні прожити його якнайкраще. Жити потрібно для того, щоб бути щасливим, а щастя приходить через любов. Для кожного з нас щастя вимірюється по- різному. Для автора цих рядків щастя – це дихати на повні груди, відчуваючи присутність Бога. Це немов відчуття подиху вітру, це коли ти йдеш по вулиці й випадково перехопиш усмішку іншого…

Я обожнюю свою родину, сімейний затишок, своїх дітей. Особливо люблю те, що, прокидаючись з самого ранку, маю змогу побачити їхню ще дитячу невпевнену усмішку. Невже таке життя не можна любити? Не буду заперечувати думку, що в кожній сім'ї є свої негаразди: у когось – хворі діти, щось не складається на роботі, виникають проблеми в навчанні… Звичайно, таке життя не завжди можна назвати повністю щасливим. Та труднощі, які нам випадають на цій дорозі життя, ми маємо не оминати, а з покорою приймати їх. Ми маємо не переставати молитись, таким чином випрошуючи у Бога різних ласк.

«Що ж таке приймати життя з покорою?», – не раз запитуємо себе. – «Чому саме мені випало таке терпіння і як мені його позбутися?» Такі питання часто виникають сьогодні навіть у побожних християн. Зазвичай, ті люди, котрі приймають з покорою різні труднощі в своєму житті, не є «маловірами». В такий спосіб Бог випробовує їхню віру що-

дня, вводячи їх в різні життєві ситуації. Та не слід думати, що Господь їх покидає, навпаки, Він переносить людські страждання разом з ними. Чи може люблячий Батько, Котрий віддав Свого Сина на Хресну смерть заради людства, покинути нас? Адже не має на світі більшої любові, аніж та, яку показав нам Отець Небесний. Як свідчить практика життя, кожна друга людина шукає легкого шляху, щоб оминати труднощі чи не відчувати свого горя. Інколи такі люди шукають винних у своєму нещасті, виправдовуючи самого себе. Вони опускають руки або чинять смертельний гріх, коли самі собі вкорочують життя. Перш за все треба запитати себе: «А що я вчинив такого поганого, що маю ту чи іншу кару в житті?»

Покаяння – це перший крок до очищення совісті. З цього можна починати боротьбу з труднощами. Піст, добрі діла і ревна молитва в таких випадках стають основною зброєю для подолання складних моментів у житті. Інколи людина страждає не зі своєї вини. Звичайно, їй стає незрозуміло, іноді образливо, коли стається щось страшне, і вона запитує себе, чому Господь посилає на неї ту чи іншу кару. Та ми не застановляємося над тим, що через таких людей Спаситель хоче виявити свої добрі наміри. Отже, не шукаймо легких шляхів, щоб оминути труднощі, пам'ятаймо, що Бог завжди з нами, і тоді ніщо не буде викликати страху. Тому не буває щастя без любові, а любові без щастя. Спробуймо навчитися любити, і тоді ми разом переборемо зло. ■

МІСІЯ МИРЯН У ЦЕРКВІ

Продовження.
Початок у ч. 1-6 за 2010 р.

Іван КОБАСЯР

Публічне богопочитання

Вже в першому розділі Декрету про апостолят мирян є підтвердження того, що сучасні обставини світу вимагають щоразу більшого апостоляту мирян. Певним знаком потреби Церкви в активних мирянах є дія Святого Духа, який просвічує і веде до розуміння своєї необхідності в місії Церкви самих вірних.

Християни віднаходять своє покликання не лише в індивідуальний спосіб, а й через спільноту Церкви. Власне, цей церковний вимір післанництва в суспільному житті є більш актуальний, бо свідчення великої спільноти людей є завжди сильніше, виразніше і дієвіше. Річ не в тому, що поодиноке свідчення непотрібне або неактуальне, зовсім ні. Але справа в тому, що покликання мирян має спільнотний і церковний характер, а тому це означає, що й сама діяльність в світі повинна виходити з факту, що вони є Церквою, та повинні діяти разом. Як про це йдеться в Другому Ватиканському Соборі, різні об'єднання католиків є їхнім правом. Але також вони повинні з повагою ставитись одні до одних і до ієрархії Церкви, з правом заснування нових і можливістю входу до вже існуючих об'єднань.

Організації, ціллю яких є навчати людей Євангелія і освячувати та по-християнськи формувати їх сумління, які закликають вірних до співпраці, з'єднані з ієрархією і потребують пастирської опіки та ін., отримали назву Католицька Акція. Кожна з них існує по різних державах, але всі організації мають єдину рису, що відповідає потребам апостоляту, який здійснюється через них.

Потрібно пригадати, що вся Церква отримала від Христа завдання: «Ідіть же по всьому світу та проповідуйте Євангеліє всякому творінню» (Мр. 16,15). Саме сила та актуальність Христового Євангелія повинна бути для вірних стимулом для старанного здійснення свого покликання на землі.

Харитативна діяльність

«В Христі і через Христа, теж і Бог стає видимим на особливий лад у милосерді, а саме: наочною стає та властивість Божества, яку вже Старий Завіт, вживаючи різних понять і слів, назвав «Милосердям». Так, з того що сам Бог є «Воплочене Милосердя» виходить справжнє розуміння харитативної заангажованості Церкви і мирян в світі. Тому «милосердя для потребуючих і немічних, і так звані діла любови та взаємної допомоги в злегшуванні різноманітних людських потреб, Церква має в особливому пошанівку». В цій справі милосердя любов між ближніми займає фундаментальне та центральне місце, бо Бог явився людям як найвища і найдосконаліша любов, і тому в кожній своїй діяльності вірні повинні зважати на це.

Доброчинна діяльність є невід'ємною частиною місії мирян. Про неї Іван Павло II в Christifideles laici говорить, що завдяки цьому християнському апостоляту, «через практикування любові до ближнього миряни переживають і виражають свою участь в Царському уряді Ісуса Христа, а також у владі Чоловічого Сина, Котрий «прийшов не на те, щоб йому служили, лиш щоб служити» (Мр. 10, 45)». Також Папа Бенедикт XVI в своїй першій Енцикліці зі знаменним заголовком Deus caritas est, нагадав про нерозривний зв'язок між любов'ю до Бога і любов'ю до ближнього. Бо «коли хтось каже: «Я люблю Бога», а ненавидить брата свого той неправдомовець. Бо хто не любить брата свого, якого бачить, той не може любити Бога, Якого він не бачить» (1 Йо. 4, 20).

Миряни повинні проявити свою активність перш за все там, де будь-хто потребує «хліба, напитку, одягу, помешкання, ліків, праці, вишколу, засобів, потрібних до справді людського життя» або до тих, хто «терпить злидні чи недугу, вигнання чи в'язницю». Їхня допомога потрібна там, де моральні, релігійні та гуманітарні цінності є в особливій небезпеці, тобто середовищах людей, узалежнених від пияцтва, наркоманії, злочинних та ін. деструктивних. Саме опущені люди найбільше потребують безкорисливої християнської любові, потіхи, щоденної опіки та допомоги.

Ніхто з вірних не є обмежений у цій діяльності, оскільки важлива не тільки матеріальна сторона, але й духовна, тобто присутність, молитва, добра порада, хороший приклад і захист скривджених. Саме через вияв свого милосердя в вищезгаданих і подібних ситуаціях миряни беруть участь в Царській місії і Христа, і Церкви.

Особливим місцем любові до ближнього повинна бути християнська сім'я. Заповідь любові найперше стосується її. Бо саме подружню любов «зцілив, вдосконалив і винищив окремим даруванням ласки і любови» сам Господь. Тому подружнє дарування один одного, яке поєднує і божественне, і людське, здійснюється та зростає в любові. В християнській сім'ї повинні зростати свідомі члени Божого Народу, які б були відкриті до пізнання Божої Любові та любові до інших людей. Сім'я повинна стати колискою усвідомлення своєї місії і початковим етапом формації апостоляту.

Парафія також є місцем для харитативної діяльності вірних. Вона «як спільнота вірних має сакраментальну природу, [...] стосунки в якій основуються на духовних дарах Святого Духа, отриманих у Св. Тайнах». Бо, як ті, котрі потребують допомоги, так і ті, котрі можуть її надати, служать одні одним. Здорові дбають про своєчасне отримання відповідних Тайн хворими, а хворі, в свою чергу, не залишаються пасивними, а через страждання стають «дорогою Церкви».

Церква, будучи намісницею Бога, має можливість реалізації Божого Милосердя в світі. Так, як Бог кожному допомагає, всіх потішає та розраджує, що є образно представлене в постаті євангельського самарянина (Лк. 10, 30-37), так і Церква повинна чинити з усіма потребуючими людьми. Відповідно, кожен вірний повинен робити діла милосердя не тільки через те, що є членом Церкви, свідком Бога, а через те, що ще в Таїнстві Хрещення, згідно з вченням св. Августина «ми стали не тільки християнами, але й Христом». ■

НОЇВ КОВЧЕГ

Продовження.
Початок у ч. 1-5 за 2010р.

Галина ГОРДАСЕВИЧ

* * *

З того часу вже всі вечори в великому домі проводилися біля комина. Шити чи вишивати при такому світлі, звичайно, не можна було, але для плетіння на шпицях його вистачало. І пре-ферансисти відновили свою гру; і співали хором або поодинці, і танцювали, і грали в різні невибагливі товариські ігри. А то влаштовували вечори поетичної декламації. І якось до того всього почали залучати Інну. Коли співали хором, вона приєднувала свій голос, сховавшись під мамину або татову руку, як маленька. Але коли почалися танці, – як правило, під патефон, бо виявилося, що вони патефон захопили з собою, – то Інну, зовсім як дорослу, запрошували всі чоловіки, навіть отець Іларій. Але ніколи вже так не було, як той перший раз, коли її запросив дядя. Та й дядя її чомусь уже не запрошував. Зате Інна почала потихеньку за ним стежити. Так, щоб він цього не помітив. Одного разу вона сиділа в їдальні, заховавшись за шторою, і читала, коли увійшов дядя з мисливською рушницею та почав її чистити і готувати набої. Інна зі свого скритку могла без перешкоди розглядати, як він спокійно та зосереджено управлявся своєю однією рукою з цією досить складною роботою. «А він же зовсім не старий, – думала Інна. – Він просто дорослий чоловік. Мазепа був значно старший, а Мотря ж у нього закохалася. Правда, Мотря була старша від мене, але коли взяти різницю в наших роках... Але що це я?.. Невже я в дядю закохана?.. Я – закохана?.. Це – моє перше кохання?.. І вже більше ніколи-ніколи ні в кого іншого не закохаюся?» Їй раптом стало дуже жаль себе, що віднині все її життя розбите, бо ж вона вже ніколи нікого не полюбить, а хіба може бути таке, щоб цей дорослий чоловік звернув на неї увагу?

Вранці Інна прокинулася раніше за всіх, швидко одягнулася і вийшла надвір, щоб побачити дядю, як він буде йти на полювання. Був дуже гарний, вже зовсім зимовий ранок, вночі землю притрусив невеликий сніг, всі дерева стояли в інеї, наче наречені, отулені ажурною фатою. Інна зупинилася в саду на тій стежці, що вела до урвища, потім спускалася до річки, а що річка замерзла, то легко було дістатися на другий берег, а звідти вже навпростець через луг недалеко до лісу. На стежці не було ніяких слідів, отже, дядя ще тут не проходив. І дійсно, через кілька хвилин, – їй зовсім недовго довелося чекати, – скрипнули двері і почулися кроки.

– Доброго ранку, – сказав дядя і, – о диво! – усміхнувся. – Я бачу, молода панянка – рання пташка.

І дядя пішов саме тим маршрутом, який йому визначила Інна: вниз по урвищу, через річку і навпростець через покритий снігом луг до лісу. Інна спочатку стояла та слідкувала за ним, потім сама спустилася до річки. Там росли похилені верби, всі в інеї. Інна залізла під одну з верб, і їй здалося, що вона потрапила в кришталевий грот. Тонке гнучке гілля було всуціль срібне від інею, а крізь нього, самоцвітно спалахуючи в льодових кришталиках, пробивалося сонячне проміння. Інна стояла і боялася дихнути, наче від її найменшого зітхання могла згинути вся ця краса.

Проте, нарешті, її переповнене серце не витримало, вона схлипнула і сказала:

– Яка я щаслива! Господи, дякую Тобі, що я така щаслива! Ангеле мій, Охоронцю, зроби, щоб я усе своє життя була така щаслива!

* * *

На сніданок того дня була сама бульба в кожушках.

– Сьогодні Пилипівка починається, – оголосила матушка Софія, – переходимо на пісне. Звичайно, дітей це не торкається. Інночко, ти можеш пити молоко.

– Дякую, – не дуже люб'язним тоном подякувала Інна, кинувши сполоханий погляд на дядю: чи він не почув, як її долучили до дітей. – Я буду постити.

Бульба стояла просто в чавунці, покритому картатою плахтою, та ще стояла велика пляшка з лляною олією і миска з квашеною капустою, але не шаткованою, а кружалками. Кожен наливав собі на блюдце олії, клав на тарілку кілька картоплин, чистив, вмочав у олію, солив крупною сірою сіллю і заїдав приємно-кислою капустою. Було дуже смачно, Інна подумала, що відтепер, коли вони повернуться додому, вона буде просити маму іноді готувати бульбу в кожушках. Замість пряженого молока, яке звичайно подавалося на сніданок, був якийсь дивний напій – світло-коричневий, густий, кисло-солодкий.

– А що це таке? – запитала матушка Ірина, яка, зрештою, вже освоїлася в цьому домі. – Воно схоже на чеколяду. Але ж це не чеколяда.

– Та вже, звичайно, не чеколяда! – засміялася матушка Софія. – Де б я її взяла? Це старовинна українська страва – кваша. Якщо вам сподобалося, то дам перепис.

– ...Штундистів у наших місцях небагато, – в той же час говорив отець Іларій. – А от Свідки Єгови перед війною почали множитися. А ще – Адвентисти Сьомого Дня.

– З тим рішуче треба боротися, – сказав отець Леонід. – От закінчиться війна...

– Хто його знає, що воно буде, коли закінчиться війна? – засумнівався отець Іларій. – Може, так, як було в тридцять дев'ятому? Почнуть вимагати відректися від сану або вивозити в Сибір?

– Ну, що ти таке, Ларчику, говориш? – втрутилася матушка Софія. – Ну, зараз же там, у Москві, зовсім інша ситуація. Сталін опам'ятався, що без релігії йому не обійтися. І закриті храми повідкривали, і вже людей не переслідують за віру. Навіть патріарха дозволили обрати.

– Сьогодні Сталін дозволив, а завтра може заборонити, – зауважив отець Леонід. – Зараз йому релігія потрібна, щоб підсилити підйом патріотизму. А коли війна закінчиться, знову почнеться загвинчування гайок, як вони це називають. Сталін не бажає мати суперника ні на землі, ні на небі.

– Гординя його обуяла, – зітхнув отець Іларій. – Аки нечестивого царя Навуходоносора. Але невидима рука вже пише: «Мене, текел, фарес»!

– Рука пише, але Сталін тої грамоти не знає, – сказав отець Леонід.

– Знаєте, може, я й не мав рацію, – сказав отець Володимир, повертаючись до тієї першої розмови про сектантів. – Мене ж за Польщі ганяли з одної парафії до іншої, іноді і півроку не витримували. Отож, я приїздив у село, дізнавався, яка тут ситуація, йшов до їхнього пресвітера, чи хто там у них, і говорив: «Слухай, давай не будемо один в одного прихожан відвойовувати. Давай краще будемо разом боротися за душі тих, хто в жодного бога не вірить».

В цю мить Катерина покликала отця Іларія на кухню, бо до нього прийшли люди з якоюсь справою. Він вийшов, а потім повернувся зовсім змінений на обличчі.

– Сонечко, я мушу їхати, – звернувся він до дружини, і голос у нього теж був зовсім змінений. – Приїхали люди з Залісся, кажуть, там німці розстріляли циганський табір. То вони не знають, де їх ховати – на цвинтарі чи деінде.

По кімнаті ніби пролетів крижаний вітер. Залісся – це було зовсім недалеко. Ну, за лісом і за річкою, але ж річка вже замерзла, так що ніякої перешкоди нема. А вони почували себе так безпечно! Матушка Ірина інстинктивно схопила за руку чоловіка і аж схитнулася, ніби хотіла негайно кудись бігти. Але отець Володимир відповів їй легким потиском долоні і сказав:

– Я з вами теж поїду.

– І я, – обізвався отець Леонід.

– Ні, – сказав отець Іларій, – ні, Льодю, тобі не слід їхати. Ми там з отцем Володимиром дамо собі раду, а раптом німці знову нарвуться... Не можемо ж ми полишати цілий дім жінок і дітей на дядю. Це навіть на його вмілу руку забагато. Та й не можемо три парафії залишити без священиків.

Матушка Ірина вороже глянула на отця Іларія при цих його словах: зятя свого залишає в безпеці, а її чоловік має важити своїм життям! Але тут же їй стало дуже соромно: адже він сам теж їде, а її чоловік – благочинний, він же може не послухати, він, безумовно, не послухає нікого і поїде. І вона вкотре вже пожалкувала, що вийшла заміж за попа, та ще й за такого, що з жодною владою не ладить: поляки мало не відправили в Березу Картузьку, більшовики мало

не відправили на Соловки, тепер ось німці розстріляти хочуть. Але зовні вона ніяк не проявила свої почуття. Лише глянула на матушку Софію, котра з діловитим виглядом кинулася за шерстяними шкарпетками для отця Іларія, бо ж надворі мороз, в самих онучах ноги померзнуть.

Коли зі столу прибрали посуд, всі жінки всілися довкола нього і взялися за шиття. По-перше, коли в домі стільки люду, то завжди знайдеться щось, що потребує лагодження. А по-друге, отець Леонід із матушкою Оленою втекли з Вербного, навіть не зайшовши додому. Але, якщо матушка Олена могла підібрати якісь сукні своєї сестри (правда, вони були на неї трохи тіснуваті, довелося розпорювати складки чи випускати по швах), а отцеві Леонідові якраз підійшов одяг найстаршого сина батюшок Туржанських, Василя, то діти залишилися в тому, в що вони були одягнені в той день. Довелося матушці Софії витягувати з найглибших закутків якісь старі речі, ще дитячий одяг своїх дітей, який випадково досі зберігся, але, звичайно, він був завеликий для Ромчика з Андрійком, тож довелося все це перешивати. А тут, як на гріх, зламалася остання голка до швейної машинки, треба було шити вручну, так що роботи було чимало. Спочатку працювали мовчки, потім матушка Софія бадьорим тоном сказала:

– Та що це ми мовчимо, наче води в рот набрали? Давайте поговоримо про щось? Або навіть заспіваємо.

– А в піст можна?

– А ми не будемо веселих.

– Єлизавето Петрівно, заспівайте про чайку, – попросила матушка Олена. – Ну, будь ласка! Я так давно не чула...

Єлизавета Петрівна не змусила себе довго просити. Вона ніжно глянула на матушку Олену, – видно, Ляля була загальною улюбленицею в домі, – і неголосно заспівала:

Вот вспыхнуло утро, румянятся горы,
Над озером быстрая чайка летит.
Ей много свободы, ей много простора,
Луч солнца у чайки крыло серебрит.

Пісня була дуже печальна, бо чайку смертельно поранив мисливець, котрому вона зовсім і не була потрібна: «Не глядя на жертву, он скрылся в горах». А ще над тим озером жила прекрасна дівчина, котрій розбив серце випадковий перехожий. Матушка Ірина пригадала собі, що цю пісню співала її мама, котру вона мало й пам'ятала, бо й фотокартки від неї не залишилося, але от пісня ця зараз пригадалася, й стало так жаль себе, навіть не цю, теперішню, а ту шестилітню сироту, котрій потім довелося рости без материнської ласки. І як вона не стримувалася, але сльози потекли по її щоках, і вона боялася витирати їх, щоб не привернути до себе загальної уваги.

– Дівчата, та що це ви мені розкисли! – з удаваною строгістю прикрикнула матушка Софія. – Ану, перестаньте!

Матушка Олена, витираючи очі, вже сміялася крізь сльози і виправдовувалася:

– Та ніколи не могла я слухати цю пісню без сліз! Пам'ятаєте, Єлизавето Петрівно, як я ридала: чайку жаль! А ви погрожували, що більше ніколи не будете співати. А я обіцяла, що більше ніколи-ніколи не буду плакати. І знову просила співати.

– Лялечка, вы были таким очаровательным ребенком, что, по-моему, никто не мог отказать любой вашей просьбе, – посміхнулась Єлизавета Петрівна.

– Ну, здається, нічого вийшло, – сказала матушка Софія, роздивляючись на щойно закінчені штанці для Андрійка. Матушка Олена раптом весело засміялася.

– А ви знаєте, у Вербному слово «нічого» означає «погано»? Коли ми туди лише приїхали, прийшла сусідська дівчина білити кімнати. А на другий день приходить її мати, питає: «Ну, як тут моя Ганя побілила?» Льодик каже: «Та нічого». Бідна жінка так розстроїлася: «Нічого? А вона казала, що старалася!» Довелося пояснювати, що він не хотів сказати нічого поганого.

– Ну-у, – сказала матушка Софія, – мені було гірше. Коли ми з отцем Іларієм тільки приїхали сюди, у мене була наймичка, вже й не пам'ятаю звідки, мені її покійна мама десь знайшла. І ось одного разу вбігає вона і кричить: «Матушка, матушка, кормік вліз в кліть, вивернув фаску і з'їв шпирку!» А я стою і ніяк не втямлю, що вона говорить.

Матушка Софія зобразила ту перелякану наймичку не гірше, ніж отець Іларій зображав жида. І всі жінки залилися сміхом, хоча ніхто не второпав, про що йшлося.

– Як?.. Як?.. – перепитувала матушка Олена, мало не плачучи від сміху. – «Кормік вліз в кліть, вивернув фаску і з'їв шпирку»? Ой, не можу!

– Але що ж це значить? – все-таки допитувалася матушка Ірина.

– А дуже просто: свиня залізла в комору, перевернула діжку і з'їла сало.

– Разве свиньи сало едят? – запитала Єлизавета Петрівна.

– А свиня і є свиня, вона з'їсть що завгодно.

Поки жінки в їдальні шили, Інна сиділа на своєму улюбленому місці – на дивані в бібліотеці. Їй потрапила в руки дуже цікава книжка: про Чингісхана, російською мовою, але вже без тих твердих знаків у кінці кожного слова. Особливо сподобалися Інні описи дорогоцінних тканин і різних прикрас. «Малинова, заткана золотом парча – це, мабуть, дуже гарно, – думала вона. – Якби я мала таку сукню! Хоча більше мені хотілося б із синього оксамиту. Такого кольору, як волошки. І золоті туфельки на французькому каблуці. А на шию – коралі з кольорових самоцвітів. З бузкових аметистів, малинових турмалінів і золотистих топазів. І якби тоді мене побачив «він»... Може б, сказав: «А молода панянка, виявляється, дуже гарна». Або хоч подумав».

Вона вже ніколи в думках не називала дядю дядею, бо це було... ну, це було якось зовсім не до речі. Дядя – це такий собі старий чолові к, у якого ніяк не можна закохатися. Вона говорила собі – «він». А з іншими людьми... Якось так виходило, що в Інни не виникало потреби ні з ким говорити про дядю, і вона була з того рада, бо просто не уявляла, як би вона могла вимовити слово «дядя» навіть у присутності тата або мами. Їй здавалося, що тоді всі відразу дізнаються про її таємницю, і тоді трапиться щось жахливе.

Зрештою, Інна узялася знов до книжки і зі здивуванням дізналася, що слово «сарай» мовою татаро-монголів означає «місто». «Дивно, – знову почала розмірковувати вона, – чому тоді росіяни називають цим словом хлів, де стоїть худоба, де гній і негарно пахне?» Потім вона собі пригадала, що коли була зовсім маленькою, ще коли була Польща і в них були знайомі поляки, то вони говорили про виходок «berlinek». Вона тоді вважала, що так і має бути, й дуже здивувалася, коли дізналася, що саме так – Берлін – називається столиця Німеччини. «Я зрозуміла! – раптом осінило її. – Я зрозуміла! Це всеодно, що назвати хлів сараєм! Монголи збудували свою столицю, велике місто, – сарай по-їхньому, а завойовані росіяни почували себе приниженими, хотіли якось відімстити завойовникам і назвали сараями хліви. А поляки були сердиті на німців ще до війни, бо німці в них забрали Гданськ, от вони і стали замість «устемпек» говорити «берлінек», щоб тим принизити німців». І дуже задоволена своїм відкриттям, вона знову схилилася над книжкою, де вже Чингісхана змінив його онук Батий.

* * *

Батюшки повернулися ввечері, стомлені, бліді, здавалося, навіть схудлі протягом того дня.

– Ну, що там? – запитала матушка Софія.

Батюшка Іларій махнув рукою:

– Ох, Сонечко, не питай! Це щось страшне. Піди на кухню, там ми привезли дівчинку. Вона чудом залишилась жива. Лежала в шатрі під купою ганчір'я, і німці її не помітили. У неї, мабуть, пропасниця, її ніхто не хотів до себе взяти. Кажуть: «Циганча, та ще й хворе. А раптом у неї тиф?» Ну, то я привіз...

Матушка Софія вийшла на кухню і на ослоні побачила, як їй здалося, просто купу неймовірно брудного лахміття. Потім підійшла ближче і роздивилася дуже брудне смагляве личко з великими чорними очима. Очі дивилися на неї непритомно. Матушка Софія притулила долоню до дитячого лоба і переконалася, що температура є, і таки дуже висока. Але ж не можна було полишати її в цьому лахмітті, де, певно, повно вошей.

– Катерино, – скомандувала матушка Софія, – нагрій побільше води. І запар липового цвіту. Дядю, затопіть в умивальні і внесіть розкладачку. Відгородимо куток, і нехай вона там лежить. І не підпускайте до неї дітей, бо якщо справді тиф, то щоб не заразилися.

Виглядало так, – та, зрештою, так воно, мабуть, і було, – що цю дитину, якій на вигляд було років вісім, не купали ні разу протягом усього її життя. Матушка Софія з Катериною в чотири руки шурували її луб'яними мачулками. Потім Катерина підтримувала дівчинку посеред балії, матушка облила її чистою водою і відразу закутала в старе простирадло, щоб було м'якше. Довелося ще обрізати їй нігті, а також волосся. Жаль було стригти прегарні смоляно-чорні кучері, але ж там, напевно, було повно вошей – раз. А два, що коли тиф, то вони все одно вилізуть.

– Ріжемо, – категорично сказала матушка Софія. – Потім вони відростуть, то ще кучерявішими будуть.

Отож, спочатку обрізали якнайкоротше ножицями, а потім отець Іларій пройшовся машинкою, і обстрижена догола дівчинка стала дуже жалюгідною. Було видно, яка вона худесенька, відстовбурчилися великі вуха, здавалося, її тоненька шия не втримає цю маленьку, як маківка, голівку. Матушка Софія знайшла байкову нічну сорочку котроїсь зі своїх дівчат, коли вони ще були підлітками. Сорочка виявилась надто довгою і широкою, маленьке тіло сховалося в ній, як у мішку.

– Нічого, – сказала матушка Софія, – так їй тепліше буде. Розкладачку поставили під стіною, де була вже добре натоплена груба, зібрали таку-сяку постіль, поверх усього накрили дитину старим кожухом. Намагалися ще напоїти липовим напаром з медом, вона була непритомна, і напар стікав по бороді, отож, полишили ці спроби. А лахміття, в яке була одягнена мала циганочка, дядя з допомогою Лаврика винесли надвір, дядя хлюпнув трішки гасу, Лаврик підніс запалену скіпку, і воно відразу спалахнуло, курячи чорним смердючим димом.

Коли наступного ранку Катерина, яка вставала раніше всіх, зайшла вмитися, циганочка ще спала. Катерина підійшла, нагнулася і переконалася, що дитина спить спокійним, міцним сном і що від неї вже не несе тим жаром, що звечора. «Що то значить – циганська дитина, – подумала Катерина, – ніяка хвороба її не візьме». Циганочка прокинулася, коли саме вмиватися прийшла матушка Софія. Зайшовши в умивальню, вона теж найперше підійшла до дитини, торкнулася долонею її лоба – лоб був холодний і вологий, дуже довгі чорні вії лежали на щоках, блідих навіть через їх природну смаглявість, але дихання було легке, а попалені гарячкою губи червоніли темно, як перестиглі вишні. А коли матушка Софія витерлася й підійшла повісити рушник, то побачила, що за нею насторожено стежать величезні циганські очиська.

– Доброго ранку, – посміхнулася матушка Софія. – Виспалася? Як ти себе почуваєш?

Дівчинка дивилася некліпно і мовчала. «Може, вона не знає української мови? – подумала матушка Софія. – Вони ж межи собою не говорять українською. Але вона вже не така маленька, а вони усі мусять знати українську, бо як же інакше дівчатам гадати будуть?»

– Як тебе звуть? – запитала матушка Софія. – Ім'я твоє як?

Дівчинка мовчала. «Та не німа ж вона, справді? – подумала матушка Софія. – Може, вона просто мене боїться? Треба, щоб Катерина з нею поговорила, може, їй краще вдасться».

Катерині дійсно краще вдалося, хоч не так відразу. Вже коли після сніданку матушка Софія занурилася в свої бездонні шафи, шукаючи якийсь підхожий одяг для циганочки, зайшла Катерина, сказала, що циганочку звати Рада, що вона плаче й просить, щоб їй віддали її одежу і відпустили. Матушка якраз витягнула цілком підходяще шерстяне платтячко вишневого кольору, подумала, що його треба буде вкоротити, а загалом воно дуже личитиме цій смаглявій дівчинці.

Коли матушка Софія знову ввійшла в умивальню, циганочка сиділа на розкладачці, обмацувала свою лису голівку, а з її очей рясно текли сльози.

– Ой, панюсенько! – заголосила вона. – Ой, відпустіть мене! Ой, я більше не буду, дальбо, присяльбо! Ой, відпустіть мене, бо тато мене битимуть, що я десь пропала!

Матушка Софія подумала, що коли дівчинка мовчала, то зі своїми великими вухами й очима вона була схожа на кажана. А зараз, попри всі сльози, на її личку весь час з'являлися якісь лукаві міни, й вона була схожою на пустотливе мавпеня.

– Тебе Радою звуть, так? – запитала матушка Софія, сідаючи на табуретці, що стояла поруч із розкладачкою.

– Радою, панюсенько. Радою, – зацокотіла циганочка. – Ой, тато з мамою мене шукають, а я тут вилежуюся. Ой, віддайте мені моє манаття, я побіжу доганяти наших, бо мені буде, що я загубилася, ой мені буде! Мені тато всю шкіру ременем спустять.

– Радочко, а ти не пам'ятаєш, що було вчора? – запитала обережно матушка Софія.

– А що вчора було? А нічого не було. Ми навіть ні в яке село не заходили. Ми їхали собі лісом і їхали. А я дуже змерзла, то мама кажуть: «Укрийся та й лежи собі». А я лежала, лежала й заснула. А більше я нічого не пам'ятаю. І як до вас попала, не пам'ятаю. Ой, а де мої коси? Ой, а мама мене битимуть, що я далася, щоб наді мною так посміялися, що мене налисо постригли! Ой, панюсенько, віддайте моє манаття, я піду! Ой-йой-йой!

Матушка Софія кілька разів пробувала перебити цей безперервний потік ойкання, але їй не вдавалося вставити бодай слово. Нарешті, виведена з терпіння, вона досить сердито прикрикнула:

– Ану, зараз мені замовкни, та щоб я не чула більше ні слова!

Циганочка, справді, замовкла, як відрізало, й злякано зиркнула, а матушка Софія відчула себе незручно, бо зараз вона мала сказати цій дитині жорстокі слова: що ні батько, ні мати її вже й пальцем не торкнуть, бо їх вже нема на світі. Але й не сказати правди не можна було. Бо скажеш, що батьки залишили її тут хвору, а самі помандрували далі, то вона таки втече і буде їх шукати. Навіть якщо не зустрінеться німцям, то що вона робитиме сама-одна та ще й узимку? Поїсти ще одна-друга баба дасть, але ночувати в хату не пустять, то вже певно. То й замерзне десь, як цуценя.

– Слухай, дитино, нікуди іти ти не можеш. Ти дуже хвора, а надворі мороз і сніг, ти замерзнеш. Та й не маєш ти куди іти. Твого тата і маму вчора німці вбили. І всіх ваших постріляли. А ти була вчора хвора, без пам'яті, то не чула. Нема тобі кого шукати.

Циганочка дивилася на матушку Софію тими своїми очиськами, а на її личку був вираз недовіри. То вже в циганського роду від народження закладено: вони все брешуть, але й самі нікому не вірять. Проте циганочка припинила своє ойкання, слухняно приміряла сукенку, потім в постелі поїла, що їй Катерина принесла, і навіть щось їй на вухо пошептала, на що Катерина згідно хитнула головою і принесла їй відро для помий. Після того циганочка знову залізла в постіль, трохи покрутилася та й заснула. Прокинулася вдруге вона вже після обіду, якраз матушка встигла переробити ту вишневу сукенку.

– Ану, подивися на себе в люстро, – весело сказала вона.

Циганочка якось аж злякано підійшла до люстра, яке висіло на стіні в умивальні, щоб чоловіки могли тут собі голитися. Мабуть, вона вперше в житті бачила таке велике люстро. Потім знову звела рученята й обмацала свою голівку, наче все не могла повірити, що ота лиса голова – то її власна.

– На ось тобі хустину, пов'яжися, – сказала матушка Софія. Циганочка схопила ту хустину, пов'язалася й відразу погарнішала. Вона подивилася на себе в люстро, покрутилася на всі боки, й раптом кинулася до матушки Софії, схопила її руки та стала обціловувати.

– Ой, панюсю, – вже знову торохтіла вона, але зовсім не жалібно, – ой, спасибічки вам! Ой, яка то бунда файна! То ви мені назовсім віддаєте? Ой, спасибічки!

Так у великому домі прибавилася ще одна жива душа. Рада ночувала в умивальні на розкладачці. Дядя стягнув з горища стару паравану (з французької – «ширма», прим. ред.), трохи відремонтував і заставив той куток. Вдень циганочка сиділа на кухні, Катерина давала їй лущити горох і квасолю, дерти пір'я, пробувала вчити прясти, але з того нічого не вийшло – не з циганським терпінням прясти. І ще вона дуже не любила митися, викручувалася, як могла, аж поки матушка Софія не вийде з терпіння і не крикне на неї. Тоді вона кидалася перепрошувати: «Ой, панюсю, не гнівайтеся, я вже буду митися, тільки можна, щоб без мила?»

А Лаврикові, з яким вона найбільше водилася, одного разу сказала:

– А як настане весна, я все одно звідси втечу і піду наших шукати. Хай німці тата вбили, й маму вбили, але всіх циганів вони не вбили, їх багато. А мені в хаті спати тісно... ■

НЕВДЯЧНИЙ СИН

о. Мелетій БАТІГ, ЧСВВ

Був гарний травневий день. Неділя для всіх, навіть для нехристиян, є завжди надзвичайним днем. Вже з самого ранку яскраве сонечко немовби всіх привітало Божою благодаттю, ясне проміння сходило на безмежні простори Подільської землі. Проміння сонця висушувало росу і зволожені водою ґрунти.

Замість того, щоб іти до церкви, люди йшли на поле з сапками обробляти буряки. Бригадир дільничої колгоспної бригади кожен день нагадував, щоб не марнувати часу. А хто не обробить своєї ділянки – такому не буде місця в колгоспному колективі.

Гафія, взявши сапку в руки, також пішла в поле на свою ділянку, залишивши вдома двоє своїх дітей. На полі вже було багато таких трудівниць і їй здавалось, що вона запізнилась.

– Боже помагай! Вітаю Вас із святою неділенькою! – промовила вона до своєї сусідки, ділянка котрої була поруч із Гафійчиною.

– Дякую! – відповіла сусідка, й відразу почала нарікати, – я навіть не знаю, коли була для нас неділя. Весь час робота. І Бог нас не милує – земля, як камінь твердою стала, не дає нам дощику, грішні ми.

– Колись люди ходили до церкви молитись у неділю, то Господь Бог дощик посилав, тож і встигали всі поле обробити, а тепер ні свята, ні неділі немає, – відповіла Гафія, вириваючи бур'ян на своїй ділянці. А через деякий час підійшов бригадир, навіть не привітався, зате почав голосно дорікати:

– Чому, Ви до цього часу не обробили жодного рядка своєї ділянки?

Гафія мовчала, бо не знала, що відповідати. І тут знову:

– Ви що, не знаєте? Через два тижні приїде комісія з району. Буряки повинні бути оброблені. Державного плану ніхто не має права зривати.

Гафія випросталась і спокійно відповіла:

– Запевняю Вас, що буряки будуть оброблені.

Бригадир, залишивши Гафію в спокої, пішов до інших жінок, щоб дати свої вказівки, як їм працювати.

Поки Гафія працювала, не помітила, що настав обідній час. Декотрі жінки залишались на полі, інші знову йшли додому на обід. Вдома діти, корова, і тут потрібні її руки. Пообідавши разом із дітьми, вигнала корову на пасовисько, та й сказала до дітей:

– Пообідали, тепер підемо разом в поле на буряки.

– Мамо, сьогодні неділя, а Ви нам казали, що гріхом є в неділю працювати, – говорив старший хлопчик Михайлик.

– Будете відпочивати, коли обробимо буряки. З колгоспним начальством не можна сперечатись. Так що йдемо в поле, – відповіла мати дітям коротко.

А коли прийшли на поле, вона разом з дітьми перехрестилась, і всі почали невпиннно працювати. Тепер їй було веселіше. Діти задавали питання, із рядків виносили бур'яни, і навіть обидвоє Оля і Михайлик також пробували сапати. Лише коли звечоріло, мати з дітьми повернулась додому.

А прийшовши додому, Гафія найперше видоїла корову, і всі разом повечеряли. Вчорашня паляниця, сало і свіже молоко було їхньою їжею. Мати і діти, стомлені важкою працею на короткий час стали перед образами і помолилися Богові, дякували за прожитий день, і просили заодно, щоб Господь Бог простив їм гріх за працю в неділю. Після молитви мати з дітьми полягали спати. По радіо передавали пісню «Буряки рядочками стеляться листочками...». Стомлені від праці діти заснули солодким сном, а мати думала вже про завтрашній день. По радіо продовжували говорити про великі досягнення колгоспів та їхніх робітників. Гафії з думок не виходила подія загибелі її чоловіка на будівництві цукрового заводу. Здається, недавно було, а вже минуло майже п'ять років. Час біжить, а з часом збігає наше життя. Тільки Ти, Боже, є той самий у вічності, що не має часу.

Минуло літо, і настала осінь. Буряки до самої зими виривали і вивозили з поля на цукровий завод. Знову Гафія разом із дітьми від ранку до вечора поралась із своєю ділянкою. Так що її навіть нагородили грамотою.

За порадою інших, Гафія звернулась до адміністрації цукрового заводу, щоб якось відремонтували її хатину, яка вже розвалювалась. Директор на прохання відповів так:

– Ми можемо виділити Вам квартиру, але з умовою, що Ви будете працювати на нашому заводі.

Гафія погодилась. У неї давно була мрія перебратись до міста на постійне проживання, а тепер це може стати дійсністю. Та й праця легша, ніж у колгоспі, і щомісяця заробіток буде. Вона радіючи, погодилась і написала прохання. Йдучи додому, думала собі, що вже не буде більше колгоспницею, а там і своя квартира у місті та діти навчатимуться в кращих умовах.

Праця на заводі також була нелегкою. Цілий день з лопатою вигрібала бруд землі, що залишався на буряках. До того ж, додому добиралась пішки, а це було більше десяти кілометрів. Удома ще потрібно було зготувати вечерю, а також сніданок і обід на наступний день. Вихідних, коли працював завод, майже не було, бо знову на першому місці – виробничий план.

Тільки через рік Гафії виділили одну кімнату в сільському гуртожитку. Вона й цьому була рада. Свого хлопчика Гафія віддала в інтернат на навчання, а біля себе залишила молодшу донечку Олю. Тепер можна було забути про село, хоча й на заводі не було солодко. Щоденна важка праця повністю її виснажувала. Домагатись легшої праці не могла, бо чекала на отримання житла.

Одного дня спіткало її нещастя. Гафія послизнулась на мокрій естакаді й впала вниз. Вона відчула біль у нозі, боліла голова. Викликали швидку допомогу і її забрали до лікарні. Біля неї постійно сиділа дочка Оля. Незважаючи на нестерпний біль, до Гафії ніхто не підходив. Лише на другий день її поклали на витяжку ноги, щоби підготувати до операції. Важкий перелом ноги і струс мозку ускладнювали лікування.

– Олю, не залишай школи. Для тебе навчання повинно бути на першому місці, – казала мати дочці, – а я вже якось обійдусь... Допоможуть санітарки, чи хто-небудь з хворих у палаті. Вчися дитино, щоб не бідувала, як я.

– Мамо, Ви в мене одна, хіба я можу залишити вас у біді, – відповіла Оля. Через декілька днів вона приходила до матері зі своїми подружками, щоб якнайкраще потішити її.

Коли Гафія трохи одужала, до неї навідався інженер заводу і вмовляв її:

– Ось, підпишіть ці папери, що нещасний випадок стався з Вашої вини тоді, коли Ви йшли на роботу. Для Вас це не має значення, а для нас так буде краще. Ми швидше виділимо для Вас квартиру. Згода?

Після деякої мовчанки Гафія відповіла:

– Я погоджуюсь, але після лікарняного, щоб мене не звільнили з роботи, адже ж у мене є діти.

– Будьте спокійні, ось вам зарплата за минулий місяць. – Гафія піднялась, сидячи підписала акти, які подав її інженер.

Після першої операції через деякий час у Гафії була повторна операція. Лікарі причини другої операції не пояснювали. Приїжджав з Києва син Гафії. Він навчався там у інституті. Коли вона розповіла про домовленість, він почав сваритися з матір'ю:

– Вас і тут обдурують, а Ви мовчите, мамо. Хіба можна так поступатися. Ще невідомо, що з Вами буде… Я цю справу виведу на чисту воду.

– Сину, дуже тебе прошу, не сперечайся з начальством. Адже в нас ще немає квартири. По її лиці потекли сльози, Михайло вийшов з палати, він нічим її не потішив.

Майже рік Гафія була на лікарняному, дві операції, гіпс, милиці, – все це перетерпіла. Травма турбувала її все життя. Та й квартири на заводі для неї не виділили, мотивуючи це тим, що діти вчаться, вистачить тієї кімнати, де вона проживає.

Старший син Михайло після закінчення інституту три роки працював по направленні в Росії. Повернувшись додому, він також влаштувався працювати на цукровому заводі. Мати раділа його успіхами. Вона все ще працювала прибиральницею. Лише тоді, коли син одружився, їм виділили квартиру. Дочка Оля вийшла заміж і відділилася від матері. Гафія тепер жила зі сім'єю свого сина Михайла.

Ще будучи в лікарні, Гафія навчилась від одної глибоковіруючої жінки щоденних молитов. Вона їх переписала, і завжди молилася вранці після сну та ввечері перед сном. Крім цього, жінка навчила Гафію молитися на вервиці. Та, на жаль, тепер Михайло, її син, заборонив їй молитись. Він з криком докоряв їй:

– Щоб я більше цього ніколи не бачив, я ніколи ні перед ким не стояв на колінах і Вам, мамо, не дозволю, хоч би й перед Богом, – Гафія мовчала, а потім відповіла йому:

– Якби не молитва, ніхто б мене не поставив на ноги. І я дала Богові слово, що буду молитись йому, поки зможу, поки буду жити на цьому світі.

– То де ж був цей Бог, коли нас виганяли на буряки, чому він батька не врятував, чому Вас не захистив. Мамо, не обманюйте себе. А квартиру нам дали, бо я поступив у партію і на роботі добре виконую свої обов'язки. Ні, ні, мамо, як на роботі дізнаються, що в мене мати молиться – не буду мати успіхів у підвищенні. Моліться, мамо, але щоб я чи хто інший не бачив цього.

– Ой, сину, сину, ніколи не очікувала від тебе такого.

Після таких суперечок Гафія йшла на кухню й ставала мити посуд. І тепер на кухні вона глянула на маленьку іконку Почаївської Божої Матері та залилась сльозами. Їй нікому було жалітись, то пожалілась Пресвятій Богородиці.

Та найбільше Гафію не злюбила невістка, яка вчителювала у школі. Якось, коли Гафія почула безбожну лайку, то сказала невістці:

– Як же ти виховуєш дітей, коли з твого рота вилітає така мерзотність?

Це обурило невістку ще більше, і вона поставила ліжко на кухні та заборонила Гафії входити в кімнату. А коли Гафія пожалілась своєму синові, то він спокійно відповів:

– А хіба Вам, мамо, погано на кухні? Ви ж самі бачите, які тепер приходять гості, в основному – начальники. Одна кімната – для дітей, для нас спальня і вітальня, а для Вас – кухня. Дякуйте за це все і не обурюйтесь. Маєте де спати, маєте що їсти і живіть собі з Богом. Бачите, я навіть сказав «з Богом», що Ви його так шануєте.

Гафія змирилась, і цілий день поралась на кухні. Вона вставала рано-вранці, помолившись, готувала сніданок для сина та невістки, котрі поспішали на роботу, а після сніданку – для внуків, котрі йшли до школи, мила посуд, йшла на базар за продуктами, прибирала кімнати, а там – обід, вечеря, і тільки пізно ввечері лягала на старий диван на кухні, щоб хоч вночі трохи відпочити. А тут ще ноги крутить хвороба, всякі болячки, як кажуть, старість – не радість. «Та найбільше боліло серце», що залишилась одинокою. Навіть внуки не спілкувалися з нею.

Одного разу Гафія захворіла і син відвіз її до лікарні. Коли до хворих приходили діти,

знайомі, то до неї ніхто не приходив. І тільки, коли Гафію виписували з лікарні, приїхав син, щоб подякувати лікарям за успішне лікування. Коли вони виходили з лікарні, на коридорі, Михайло сказав матері:

– Мамо, я домовився, щоб Вас прийняли до будинку перестарілих. Ви знаєте, що ми на роботі і нема кому доглядати за Вами, а там вам буде найкраще. Ви погоджуєтесь зі мною?

Гафія мовчала. Вона все ще відчувала тяжкий біль у хребті та ногах. Але, коли вийшла за двері, тихо промовила:

– Вези мене, куди хочеш. Тільки, коли будете мене ховати, то поховайте мене в селі, біля моєї матері. Вона залишила там місце для батька, бо думала, що він все-таки повернеться з Сибіру, куди він був засланий під час репресій. Батько вже давно помер і невідомо, де похований, то нехай...

– Що Ви, мамо, живіть ще довго. Вам ніхто не бажає поганого. Ви потім звикнете до цього будинку, будете, як в рідному домі.

Михайло ледве запхав маму в машину, забрав з лікарні ще її постіль, поїхав у село Гармаки. Документи на прийом були заздалегідь приготовані. А в будинку для перестарілих її навіть втішили:

– Ми приготували для вас найкращу кімнату, подякуйте своєму синові. Він у вас дуже добрий.

В тривозі, згорбившись від болю, Гафія навіть зраділа, що похвалили її сина, і тихенько сказала, входячи в кімнату:

– Дякую! Нехай тобі, сину, в твоєму житті Бог щастить!

Одного разу попросили священика до будинку перестарілих. Одна старенька бабуся бажала Св. Сповіді. Вона жила в кімнаті разом з Гафією. Гафія також попросила священика, щоб і її висповідав. Вона сповідалась ще в дитинстві, тож їй потрібно було пригадати гріхи за все життя. А після сповіді вона в розмові з священиком сказала йому:

– Мала я одного сина, але й він став для мене чужим, а дочка далеко від мене.

– Не нарікайте на свого сина, це ж Ваша дитина і ніхто Вам не винен, що Ви його так виховали.

– Правду кажете, отче! Але коли я мала час на його виховання: колгосп, поле, буряки, а потім – завод, завжди працювала від зорі до зорі. Та, на жаль, син мене не зрозумів. Це мене найбільше болить. Та й мене ніхто не виховував, – виправдовувалась Гафія.

– Це правда, що Ви прожили життя в важкій праці, – говорив до неї священик, – забувши про найголовніше – про свою душу, про душі своїх дітей. Ціллю нашого життя є щасливе вічне життя, яке не закінчується. Щасливі ті, що каються в своїх гріхах і стають на добру дорогу Царства Божого. Із любові до Вас Бог дав Вам можливість бути в лікарні та зустріти побожну жінку. За все дякуйте Богові та моліться за навернення своїх дітей. Молитва матері має велику силу.

– Отче, я Вас дуже прошу, коли я помру, щоб ви відслужили похорон у моєму рідному селі, – просила наприкінці Гафія свого сповідника, додаючи, – я про це скажу своєму синові, я хотіла би, щоб мій похорон був скромний, без вінків, а на могилі лише щоб посадили колючу розу, яка буде нагадувати про моє нелегке життя. А Ви, отче, помоліться щиро за мою грішну душу, та найбільше – за навернення до Бога мого сина.

Не минуло й три місяці, як Гафія померла. До священика прийшли її син з невісткою, просили поховати їхню матір. Михайло сказав священикові:

– Мама була доброю, роботящою, про це всі кажуть, та, на жаль, ми її не розуміли. Ми хотіли забрати її додому і в нас десь примістити, але вона не захотіла. Можливо, й тут є наша вина.

– Людина живе не самим хлібом, а й Словом Божим, і цього вона бажала вам. І якщо ви хочете зробити тепер щось добре для матері, то прийміть Слово Боже і живіть згідно з Божими заповідями. І ви відчуєте вже радість свого життя на землі, радість життя яке переходить у вічність. Час дуже швидко біжить. Дякуйте Богові, що дав Вам таку добру матір, котра буде пам'ятати про Вас у вічності, куди ми всі підемо, щоб радіти тим, що нам приготовляє Господь, – говорив священик. Михайло відповів йому:

– Дякую Вам, отче, за добре слово.

І тільки після похорону своєї матері Михайло з дружиною повернулися лицем до Церкви та почали практикувати християнське життя. ■

ЯК МИ СВЯТКУЄМО ПРАЗНИКИ?

о. Йосиф БУДАЙ, ЧСВВ

Можливо, немає у цілому світі народу, який би так урочисто святкував релігійні торжества, як ми, українці. Згадаймо, наприклад, свято Різдва Ісуса Христа. Скільки різних обрядових звичаїв у підготовці і святкуванні цього празника!

Пригадую, як я, будучи ще малим хлопцем, заздалегідь дивився в календар, на який день припадає Святий Вечір. Потім долучав суботу та неділю, то виходило 5-6 днів святкувань. В інших народів – не більше 2-3 днів. Найбільше праці мали наші матері й бабусі, щоб приготувати 12 страв. Звичайно, ця праця не була тягарем, бо на більшу Божу славу трудилися.

Та вже найбільше радості було, коли в різних частинах села формувались групи колядників і вертепи, які своїми голосними співами веселили людей. Хто в цей час міг спати більше 2-3-х годин? Хоч це був час, коли компартія забороняла всілякі релігійні дійства, особливо для дітей, та ніхто на це не зважав. Навіть з більшою ревністю це робилось, коли з району приїжджав хтось на перевірку. Часто по пояс у снігах ходили від хати до хати, бо дороги патрулювались.

А скільки зусиль і часу забирало приготування до Пасхи: Страсний Четвер (тривалі моління з читанням 12-ти Євангелій), довгі черги до Плащаниці у Велику П'ятницю в призадумі та молитві на колінах через цілу церкву, Єрусалимська Утреня з чудовими мелодійними співами! А як уявити Воскресіння Христове без пасхальних кошиків з усіляким добром, прикрашених чудовими писанками і вишитими рушниками? І цей гарний звичай наші українці не забувають за кордоном, де перебувають на заробітках. Кульмінацією є Пасхальна ніч – тільки хворі, немічні й немовлята мають право залишитися вдома, всі ж інші йдуть до церкви.

А хто в світі може похизуватися такими гучними весіллями, як у нас? Так само храмовими празниками чи похоронами... Та й іменини, дні народження ми святкуємо по-особливому. Але це тільки «одна сторона медалі…»

Коли глибше застановитись над тим, як ми святкуємо, то не знаю, чи знайдеться у світі хоча б один християнський народ, який би так по-варварськи, по-поганськи святкував християнські празники. Повернімось до святкування Різдва Христового. Ті ж самі колядники (як дорослі, так і молодь) ще в першій хаті більш-менш прославляють Бога колядкою на тверезу голову. А далі пішло-покотилось… У хаті молитва, а на вулиці матюки й погані слова, крики та сварки, а інколи й бійки. І чим ближче до півночі чи ранку, то добра половина вже не розуміє – чи прославляє Бога, чи того, «що з ріжками». І діти подібно поводяться, беручи приклад з дорослих. Над ранок такий «ревний християнин» приходить додому і починає наводити порядок, і не раз та бідна жінка з дітьми мусить ховатися, втікати з хати, бо господар прийшов додому… Потім він цілий день буде спати, бо наступної ночі знову має йти «прославляти» Бога. І мало хто піде до церкви чи почитає добру книжку. Чи Богові милі такі коляди та вертепи?

Пригадую, як у 1998 році, перебуваючи в нашому монастирі в Римі, мав час збоку придивитися до того, як святкують Різдво українці. І тоді вирішив написати листи в Україну до знайомих священиків, щоб вони, як добрі пастирі, вчили своїх овечок по-християнськи святкувати празники. Через деякий час отримав я листа від о. Петра Паньківа, який зачитав це моє «послання» в церкві. І ось після Різдва один парафіянин підійшов до нього й сказав, що старався так провести свята, як «той з Риму» написав: сам не пив й іншим не наливав, ходив щодня на Божественну Літургію, більше молився, читав побожні книжки, та дуже задоволений з цього. Це і для мене було маленькою радістю, що недарма присвятив час для написання листів. Чому ж ми всі не можемо так святкувати?

Згадаймо ще українські весілля. Аж столи вгинаються від їжі і алкогольних напоїв. І то не залежить – чи багач на всю околицю справляє весілля, чи бідна вдова. Не дай Боже не вистачить горілки… Не раз питає сусід сусіда: «Скільки ящиків горілки ти купив на своє весілля, скільки літрів самогону вигнав, скільки ящиків вина і пива придбав?». І вилазить зі шкіри вдова, щоб не дай Боже люди не осудили, що забракло алкоголю. Думаю, що порядні люди не осудять, а оці пияки… То кого ми більше боїмося? Бога чи пияка?.. Не боїмося гріха і Бога, що Він скаже, а боїмося, що пияки скажуть. І хочемо потім, щоб Бог благословив таке весілля…

Перебуваючи якось у нашому монастирі в Едмонтоні, відвідав я парафіяльний дім при церкві. Була субота. Хтось з тамтешніх українців справляв весілля для своїх дітей і винайняв простору залу в парафіяльному домі. І ось, розмовляючи зі старостою в той час, коли інші приготовляли столи і їжу, я багато чого дізнався. Хоч люди там не бідніші від наших, але столи не прогинаються. Головні урочистості весілля – церковний шлюб у храмі, потім привітання рідних і знайомих. І вже після того всі йдуть до столу. Подаються одна-дві холодні закуски, перша страва і друга, солодкий стіл і трохи випивки. «А хто хоче більше поїсти чи випити, – каже староста, – то поряд є буфет, де можна собі купити». Я був приємно здивований. А в нас бідна родина вилазить зі шкіри, але хоче доказати, що справить гучніше весілля, як сусід-міліонер. Чи мудро це, щоб потім півжиття борги повертати? А в деяких місцевостях, особливо в Карпатах, ще кажуть: «Що то за весілля, коли ніхто не побився?». Напевне, в африканських племенах до такого не доходить…

А ми кажемо, що українці – найпобожніший народ у світі. Скільки ще праці є перед нами, – священнослужителями, батьками, вчителями, – щоби міняти поганські звичаї на християнські. І приємно, що тут чи там з'являються добрі плоди. При храмі св. Онуфрія у Львові існує молодіжна християнська спільнота – Марійська дружина. З цієї спільноти зародилось кілька молодих сімей. І вже є доброю традицією, що весілля проводиться без алкоголю. І набагато веселіше, ніж на п'яну голову: і ніч замала, щоб виспівати усі знані народні та релігійні пісні, потанцювати, поставити кілька цікавих сценок, розповісти жарти чи веселі історії. Напевно, Господь більше задоволений, благословляючи такий шлюб.

Чи не можна подібно відсвяткувати свої іменини чи день народження? Чи обов'язково тільки при пляшці горілки? Чи не краще в той день піти до церкви на св. Літургію, висповідатись, прийняти Св. Причастя та подякувати Богові за ще один прожитий рік?

А як ми святкуємо храмові празники? До обіду в церкві на молитві, а після обіду все перекреслюємо випивкою, поганими словами і богохульствами. Чи радіє цим Пресвята наша Мати, коли бачить своїх дітей, що так святкують її Благовіщення, Успіння, Різдво, Покров? Чи радіє великий посник і молільник св. Іван Хреститель, коли парафія, якої він є покровителем, потопає в ріках алкоголю та брудних слів? Рівно ж св. Миколай, пророк Ілля чи наші покровителі, яких ми носимо імена… А ми хвалимося, що українці – найпобожніший народ у світі. І дійсно, ми дуже побожні… Особливо наші чоловіки. У неділі й свята часто мають по дві Служби Божі: одну – до обіду в Божому храмі, а другу – після обіду в корчмі чи барі…

Не хочу багато писати про наші християнські похорони, які часто-густо перетворюються в гучні забави. Бідна родина, замість посвятити час на молитву за душу померлого, мусить бігати заклопотано, щоб приготувати пишні столи, аби не дай Боже хтось не осудив…

Чи не час нам уже повертатися до звичаїв наших предків, які з пляшкою горілки відсвятковували ціле весілля, бо тепер на одного пляшки замало. До чого ми дожилися... Якщо сьогодні на село одна-дві родини знайдуться, що не дружать з алкоголем, то це ще добре. І коли зустрічаєш молоду людину, голову сім'ї, котрому ще й 30-ти років немає, а він уже старий, спитий, згорблений дідусь, то що говорити про якусь майбутність колись славного нашого народу?

Усі повинні оголосити бій цій найбільш заразливій хворобі – і священики, і батьки, і державні урядовці… Не бійся почати з себе. Простягни руку допомоги ближньому. Зі св. апостолом Петром киньмося в Божі обійми з молитвою: «Господи, рятуй, бо гинемо». ■

О. РОСТИСЛАВ ГЛАДЯК СВЯТКУЄ 60-ЛІТТЯ

Парохіяни хр. Івана Богослова,
с. Суховоля, Городоцький р-н

8 червня 2010 р. виповнюється 60 років нашому парохові отцеві-крилошанину Ростиславові Гладяку. Своєю сумлінною працею о. Гладяк здобув заслужену повагу серед мешканців села. Під керівництвом отця-пароха ведеться капітальний ремонт храму. У 2012 р. святкуватиметься столітній ювілей храму. Вже замінено всі дерев'яні конструкції церкви, перекрито дах мідною бляхою, побудовано котельню, проведено сучасне газове опалення, встановлено новий іконостас. Церкву оздоблюють художніми розписами під керівництвом Народного художника України Любомира Медвідя. Завдяки зусиллям о. Ростислава видано

історичний нарис «Суховоля», де висвітлено історію села, парохії, монастиря сестер Василіянок (контемплятивно-адораційний) св. Пророка Іллі, який заснував Митрополит Андрей Шептицький. О. Ростислав був ініціатором відкриття меморіальної дошки на честь Митрополита Андрея у Суховільській ЗОШ (колишнє приміщення монастиря), сприяв виданню художніх альбомів «Іконостас церкви св. Івана Богослова в Суховолі (середина XVII ст.)» та «Поліхромія святилища церкви св. Івана Богослова села Суховоля». Завдяки зусиллям пароха при церкві діє три церковних хори, щонеділі відправляється дві Святі Літургії. Щороку ведеться підготовка дітей до Першої Сповіді (відповідальна с. Маркіяна, ЧСВВ). Тісно співпрацює о. Ростислав зі школою: кожної першої п'ятниці місяця отець служить Святу Літургію для учнів та викладачів школи у колишній каплиці монастиря, розташованій у школі. При парохії діє товариство «Апостольство Молитви», «Братство Покрови Пресвятої Богородиці», «Сім'я Найсвятішого Серця Ісуса», спільнота «Матері в молитві». Щороку парохіяни та молодіжні організації під керівництвом о. Гладяка здійснюють паломництва до відпустових місць. Частими гостями у церкві бувають видатні представники творчої та церковної інтелігенції, мистецтвознавці, музиканти, співаки.

Дорогий отче Ростиславе, Ваші парохіяни бажають Вам Божих ласк, Божого благословення у Христовому Винограднику для спасіння наших душ, на добро і славу нашій Святій Католицькій Церкві та рідному народові. ■

ХРЕСНА ДОРОГА НА СВЯТІЙ ГОРІ В СЛОВІТІ

Роман ГАЛУШКА

Мальовниче село Словіта розмістилося при автотрасі Золочів – Львів – Вінниця. Воно має багату природу, лісові масиви. У селі живуть добрі, розумні, працьовиті люди, котрі розуміють, що співжиття з Богом – справжнє духовне щастя. Селом, розділяючи його на рівні половини, протікає ріка, що бере свій початок у лісах. Поблизу річки наші предки будували житло, розуміючи багатство та цілющість чистої джерельної води.

В монастирі, де знаходиться туберкульозна лікарня на стінах почали відкриватись образи святих, що мовчазно звертаються до нас: «Чекаємо на Ваше навернення…» В 2009 році з ініціативи п. Богдана Лук'янського, колишнього працівника правоохоронних органів, вихідців із села Словіти, директора Жовківського держлісгоспу та інших жертводавців села на Святій горі була збудована Хресна Дорога. З неї Христос промовляє до нас: «Об'єднаймося, мої рідні…» Оскільки Бог є Любов, Він не може не страждати з тими кого любить. Любов, яка не страждає, не може вважатись правдивою любов'ю, любов, яка любить «здалека», без жодного ризику для люблячої особи, не може називатися любов'ю. Бог хоче страждати з людьми задля любові, і в цьому співстражданні Бога з нами полягає спасіння людства. Тому, користуючись нагодою, хочу подякувати всім хто брав і буде брати участь у Хресній Дорозі в с. Словіта. Об'єднаймося для Бога, бо попереду стільки роботи для благоустрою Хресної Дороги, повернення справедливості – монастиря в селі Словіта. Бог чекає… ■

КРОСВОРД

Підготувала Леся ШТИКАЛО

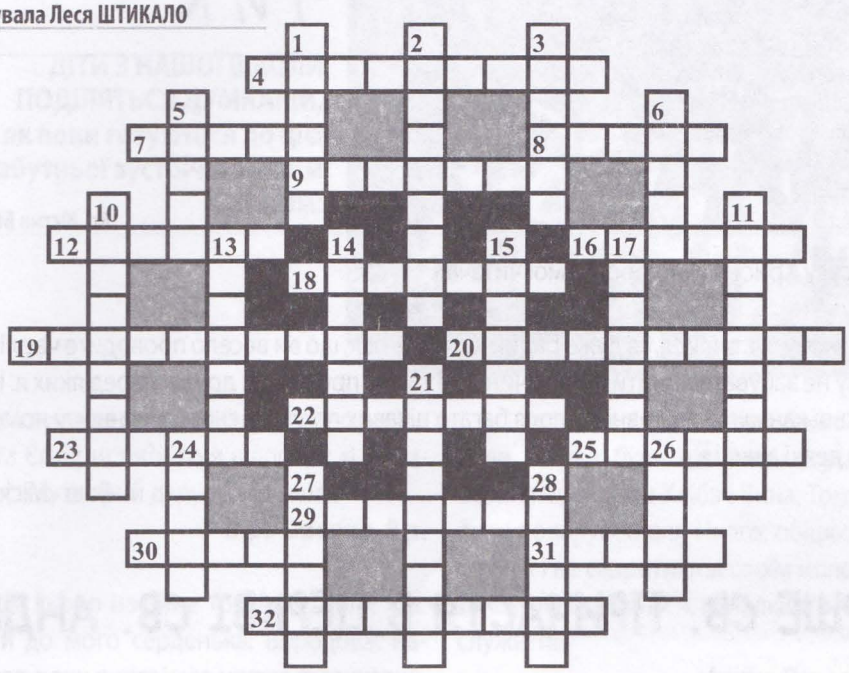

По горизонталі: 4. Вищий представницький законодавчий орган держави, побудований повністю або частково на виборних засадах. 7. Хустка або шарф, що одягають на шию. 8. Населення держави, жителі країни. 9. Помилка, прорахунок у чому-небудь. 12. Країна в Європі на Балканському півострові – … та Герцеговина. 16. Місто у Тернопільській області, відоме з 1211 року. 18. Святий … Савіо, вихованець дона Боско. 19. Спеціально виділена територія лісу, степу, акваторії для збереження та відтворення характерної флори і фауни. 20. Найбільший острів в Африці. 22. Туристичний центр у Північній Італії. 23. Високе швидкорослe листяне дерево з зеленувато-сірим стовбуром, широкою кроною та лапатим листям. 25. Напрямок в європейській культурі кінця XVI-XVIII ст., започаткований в Італії. 29. Італійський фізик, збудував радіотелеграф, лауреат Нобелівської премії 1909 р. 30. Триярусний головний убір Папи Римського. 31. Сухий гарячий вітер у пустелях Азії й Африки. 32. Вічний двигун – …-мобіле.

По вертикалі: 1. Гетьман України, меценат освіти і мистецтва, фундував побудови низки церков у Києві, Чернігові, Переяславі. 2. Виконання церковних пісень двома хорами. 3. Тропічна трав'яниста рослина, плід якої має овальну форму, солодкий і запашний. 5. Встановлене найвищим органом державної влади загально-обов'язкове правило, яке має найвищу юридичну силу. 6. Український щипковий музичний інструмент, різновид лютні. 10. Весняне розмиття рік. 11. Космічна система, що складається із зірок, зоряних скупчень, пилових і газових туманностей, розсіяного газу і пилу. 13. Штат у США. 14. Провідний, видатний діяч науки, мистецтва. 15. Висока трав'яниста рослина родини пасльонових, поширена в Америці та Східній Азії; в Україні використовують як декоративну рослину для сухих букетів. 17. Колектив, група людей одного фаху, які разом виконують якесь виробниче завдання чи певну роботу. 21. Вишукана страва. 24. Столиця та великий порт Японії. 26. Здатність людини мислити, відображати та пізнавати об'єктивну дійсність. 27. Австрійський композитор, піаніст, скрипаль – Моцарт Вольфганг … . 28. Хімічний елемент, біло-рожевий, крихкий метал, застосовують як домішка при виготовленні електронних приладів.

Відповіді на кросворд, опублікований у числі за червень 2010 року:

ПО ГОРИЗОНТАЛІ: 1.Бонавентура. 7.Дарниця. 10.Оратор. 11.Бароко. 13.Іван. 14.Хор. 15. Київ. 18. Аналог. 19. Омметр. 21.Христос. 22.Кандидатура.
ПО ВЕРТИКАЛІ: 2.Аналой. 3.Етна. 4.Тиціан. 5.Канонізація. 6.Чудотворець. 8.Каракас. 9.Корифей. 12.Сон. 16.Конрад. 17.Імпорт. 20.Осад.

МІСІОНАРЧИК

бр. Юстин БОРИС, ЧСВВ

Слава Ісусу Христу! Найдорожчі мої читачі!

Ось ми знову зустрілися, і я дуже радий. Сподіваюся, що ви весело проводите час літніх канікул. Прошу не забувати чинити добрі вчинки, а також про ваших друзів, серед яких я. Напишіть мені про свої канікули! У червні сталося багато цікавих подій, і у сьогоднішньому номері я розповім про деякі з них. ■

Ваш «Місіонарчик»

ПЕРШЕ СВ. ПРИЧАСТЯ В ЦЕРКВІ СВ. АНДРІЯ

с. Єремія СТЕБЛИНА, ЧСВВ

Любі юні друзі «Місіонарчика»!

Місяць червень подарував вам нарешті такі довгожданні канікули. Це, мабуть, для кожного найпрекрасніша пора в році!

Але я б хотіла розповісти вам, чому цей час є таким довгоочікуваним для багатьох дітей Катехитичної школи ім. свящмч. Йосафата, що діє при церкві св. Андрія оо. Василіян. Саме у червні місяці, коли урочисто святкуємо свято Пресвятої Євхаристії, велика кількість дітей приступить до своєї Першої Сповіді та Урочистого Святого Причастя. Гадаю, що цей день стане незабутнім у їхньому житті. Адже майже увесь навчальний рік ми разом готувалися до цієї події. Що ж може бути кращим і подарувати нам справжнє щастя, як не зустріч із нашим Приятелем – Ісусом у Пресвятій Євхаристії?! Всемогутній Бог у такий надзвичайний і, водночас, простий спосіб дарує, віддає себе цілковито нам. Навіть ангели в небі не можуть так тісно бути з Ним злученими!

Заохочую кожного з вас приймати Ісуса в Тайні Євхаристії якнайчастіше, бо тільки тоді матимемо Його силу, щоби боротися зі своїми злими звичками та гріхами (адже ми хочемо їх позбутися, правда ж?).

Святий Папа Пій X сказав колись давно: «Будуть святі діти». А це станеться тільки тоді, коли ми часто будемо в злуці з Ісусом Євхаристійним. Цього вам щиро бажаю! Хай Ісус притягне вас любов'ю Свого Серця і запалить нею ваші маленькі серця. ■

ДІТИ З НАШОЇ ШКОЛИ ПОДІЛЯТЬСЯ ДУМКАМИ, як вони готуються до цієї незабутньої зустрічі з живим Богом:

«Якщо спитаєте мене: «Що для тебе означає Пресвята Євхаристія?», то я відповім: «Це живий Христос, Котрий дарує Себе нам».

Віра Оверко, 8 р.

«Зовсім скоро настане той день, коли Ісус завітає й до мого серденька. Впродовж навчального року я відвідую уроки катехизації. Вдома намагаюся бути чемною, добре вчитися, слухати батьків і вчителів. Щонеділі ходжу до церкви, вдома ніколи не забуваю молитись. Думаю, що я з чистим серцем піду до Святого Причастя».

Соломія Сорока, 9 р.

«Боже! Я Тебе люблю! І чекаю цього дня, коли прийде до мене в Святій Тайні Євхаристії Ісус!»

Марічка Федак, 7р.

«У Святому Причасті я зустрінуся з Ісусом. Я не побачу Його, але відчую серцем. Тоді я попрошу в Ісуса допомогти мені стати кращим, чемнішим, терпеливішим. Я скажу Йому, щоби був зі мною завжди!»

Данило Мартин, 8 р.

«З великим нетерпінням чекаю цього дня, коли можна буде прийняти Ісуса до свого серця під видами Хліба і Вина. Тому хочу зробити подарунок для Нього: обіцяю більше не битися і не сваритися зі своїм молодшим братиком. Я народилася, щоб любити Бога і Йому служити!»

Ірина Ястремська, 7р.

«Цього року я готуюся до Святого Причастя. Тому пригадую всі свої гріхи і роблю усе, щоб вони не повторювались. Обіцяю молитися і не засмучувати Бога.»

Антоній Гринишин, 8 р.

«У Святому Причасті приймаю до себе Ісуса. Він вибачить усі мої гріхи і вчинить так, щоб я їх більше не робив. Хочу завжди бути близько до Ісуса».

Михайлик Заторський, 8 р.

«Дорогий Ісусе! Я дарую Тобі листівку за все, що я маю. Жертвую відмову від телевізора на 2 тижні. Від червня 2009 року не граю в ігри на комп'ютері.»

Олег Шалавило, 8 р.

ЗУСТРІЧ З ЦІКАВОЮ ЛЮДИНОЮ

Нещодавно відбулася зустріч із відомим співаком Тарасом Курчиком. Розмову проводили: бр. Юстин Борис, ЧСВВ, Максимко Бервецький, Дениско Яхура, Іринка Криницька та Роксоланка.

Бр. Юстин: ***Слава Ісусу Христу! Скажіть на початку кілька слів про себе.***

– Я розпочав свою діяльність з 1989 року. Це була перша «Червона Рута». Потім у мене відбувалось багато різних концертів по Україні та за кордоном. Однією з вагомих подій у моєму житті стало те, що я написав музику до офіційного гімну, присвяченого приїзду Папи Римського Івана-Павла II до України та виконав його. Щасливий, що отримав благословення з рук Святішого Отця. Нещодавно закінчився фестиваль «Пісня серця», в якому я вже 3-ій рік беру участь як голова журі. Музика, що я її пишу – духовна музика, хоч зрозуміло, що естрадна. Я зараз створюю альбом англомовної музики, дуже радий що в Чехії одна з моїх англомовних пісень займає 14-те місце серед відомих світових хітів.

Бр. Юстин: ***Що Вам найбільше пригадується з дитинства?***

– З дитинства мені найбільше пригадується скрипка, на якій я грав. Спочатку мені дуже хотілося грати на ній, але я ще не розумів що означає грати на скрипці. Потім я плакав від скрипки, а скрипка від мене. Все ж таки я радий, що отримав освіту в музичному училищі в м. Дрогобичі, а також – можливість надалі працювати на хорошій основі.

Бр. Юстин: ***Кілька років тому вийшов Ваш альбом на релігійну тематику «Нас, Боже, не забудь», до якого увійшов гімн, присвячений приїзду Папи Івана Павла II в Україну. Чи це якимось чином пов'язано з подіями з дитинства?***

– Я розкажу ще один цікавий момент з мого дитинства. Мій батько любив носити беретки (це такий головний убір) і мене заставляв. Я її не те що не любив, я ненавидів цю беретку, але батько заставляв, і я був змушений її носити. Хлопці, як тільки побачили на моїй голові беретку, відразу дали мені псевдонім «Папа Римський». І уявіть собі, що через багато років доля мене звела з такою надзвичайною особою, духовним батьком усіх християн – Папою Іваном Павлом II, і саме тоді, коли я написав гімн до його приїзду. Тому моменти з дитинства часто можуть символізувати моменти життя в майбутньому.

Максимко Бервецький: ***Чи будете Ви записувати новий альбом, до якого входитимуть релігійні пісні?***

– Стосовно нового альбому, скажу, що це дуже клопітка праця, тому що для Господа все має бути не просто добре, а найкраще. З альбомом, який вийшов, довелося досить попрацювати. Там було багато живих інструментів, декілька хорів, ідеї творів досить цікаві. І зараз на фестивалі я придивлявся, що би хотілося почути від дітей і від мене. В принципі, я був би готовий взятися за такий альбом. Та спершу я мушу дозріти своїм нутром, відчути, що настав потрібний момент для реалізації цього задуму. Робити просто для кількості мені не підходить, я такого не поважаю. Новий альбом буде, я в цьому впевнений. І пісні будуть

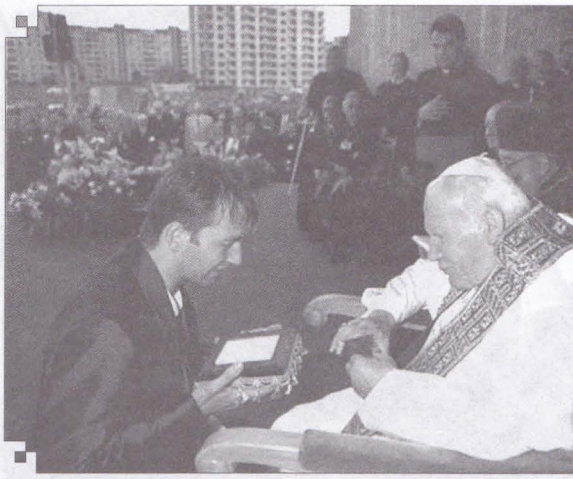

більш веселі. Ви будете їх слухати і давати свої відгуки, домовилися?

Бр. Юстин: ***Що Ви можете сказати про віру, чим вона є для Вас?***

– Для мене віра – це суть життя, його фундамент. Все будується на вірі. Для мене важливо вдосконалюватися, знаходити своєрідні «острівки віри». В житті людини є багато спокус, але віра дає можливість їх перемагати.

Іринка Криницька: ***Яким чином Вам вдалося досягти успіхів у творчості?***

– Якби не міцна віра, мені мало що б вдалося. Я знаю, що багато хлопців і дівчат хочуть стати відомими в музиці чи у інших видах творчості. Інколи ця клопітка праця так набридає, що хочеться все залишити. Тому потрібна міца віра, яка триматиме. Віра говорить мені, що я повинен іти та працювати. Особливо це стосується християнської культури. Я повинен нести її для інших. В мене було багато успіхів і багато невдач, і їх потрібно було перемагати. І, якщо б я не старався перемогти, то нічого б не вийшло. Треба працювати багато, довго, самовіддано – і тоді все вдасться.

Іринка Криницька: ***А ким Ви мріяли стати в дитинстві?***

– В дитинстві в мене було три мрії. Стати або лікарем-хірургом, або священиком, або співаком. Одна мрія майже збулася.

Максимко Бервецький: ***Чи молитва допомагає Вам у Вашій творчості?***

– Молитва мені дуже допомагає. Наприклад, коли я брав участь в першому фестивалі у своєму житті, то стався просто фантастичний випадок. Це був 1989 рік. Тоді ще не було такої техніки, як зараз, тому я приніс на репетицію касетний магнітофон. Він погано грав, щось там шипіло, скрипіло. Я зрозумів, що мені буде сором на довгий час, і ні на що не розраховував. Коли я вийшов з репетиції, пішов на горище щоб побути самому. Дуже щиро помолився. Кажу: «Боже, для чого я сюди приїхав?». Почався концерт. Багато людей. Коли я вийшов на сцену, то був страшенно здивований – мій магнітофон грав чисто. Коли я пішов забирати свій старий магнітофон, то побачив, що він стояв збоку, а на його місці був такий самий магнітофон, тільки новенький. Звідки він взявся? Я не знаю й до сьогодні.

Бр. Юстин: ***І наприкінці, що Ви можете порадити нашим маленьким гостям, а також всім читачам «Місіонарчика», щоб досягнути успіху?***

– Перше – не треба впадати у відчай. Треба багато молитися, просити Господа за все. Бог знає, що нам краще підходить, а що нам зашкодить. Друге – бути міцним у своїй вірі, бути завжди впевненим і ступати твердим кроком у своєму житті .Незважаючи на перешкоди, досягати хороших цілей. Якщо ви маєте хорошу ціль, то за неї варто боротися. Але добрими засобами і щирими молитвами.

Бр. Юстин: ***Дякуємо. Хочемо побажати Вам творчих успіхів. Аби Ви з вірою та молитвою несли Слово Боже, адже музика неабияк впливає на людей.*** ■

«ВЕСЕЛІ КАНІКУЛИ З БОГОМ»

бр. Юстин БОРИС, ЧСВВ,
о. Йосафат ХАЙМИК, ЧСВВ (духівник табору)

Напевне важко знайти дитину, котрій би не подобалось літо. Кожен хоче провести його якнайкраще і якнайвеселіше. Інколи нам на допомогу приходять молодіжні організації, що діють при різних церквах. При церкві св. Онуфрія у Львові цього року вкотре відбулися «Веселі канікули з Богом». На цей захід приходять діти віком від 8-ми до 12-ти років. У програмі є не тільки багато цікавих ігор, естафет, спортивних заходів, велика кількість гуртків, але й коротка катехизація, пісні, веселі «банси» (спеціальні танці з рухами), Свята Літургія і, звичайно, ще багато всього цікавого. Цей час діти проводять весело і разом з Богом. Це чудове поєднання, щоб провести час з користю та приємністю. Щоб потрапити на такі заходи, потрібно лише знати, чи проводяться вони при вашій церкві і заздалегідь записатися. Потім попросити свого тата чи маму піти на батьківські збори. Лише після того, коли вони дадуть дозвіл на ваше перебування в такому таборі, ви матимете можливість цілий тиждень проводити час з отцями Василіянами, а також зі своїми ровесниками, у веселому товаристві. Цього року «Веселі канікули з Богом» відбуваються при церкві св. Онуфрія у Львові, у Жовкві, у Брюховичах, у Бучачі. Не бракує таких заходів і по всій Україні. Найважливіше – це не гаяти часу, і, поки ще не скінчилося літо, знайти такий табір, де є можливість познайомитись з багатьма іншими хлопцями та дівчатами. Отож, бажаємо успіху для того, щоби літечко проводити дійсно з Богом – собі на користь і Богові на славу! ■

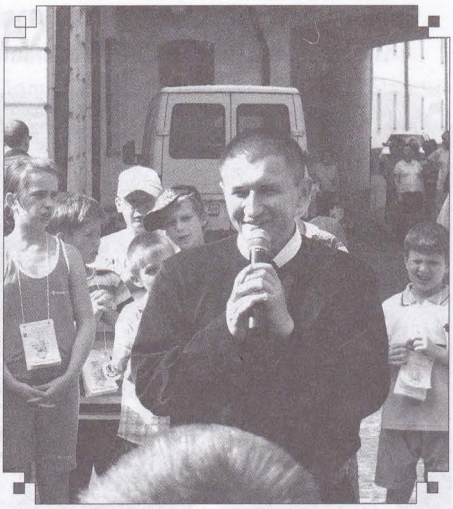

ПРО ТАБІР З УСТ ДІТЕЙ:

Я знайшла нову подружку. Вона також називається Уляна. Мені подобаються ігри, які тут є. Я люблю Бога.

Уляна Бардин, 8 р.

Мені все подобається: 1. ми знайшли багато друзів 2. проводити час, тут весело.

Валя Гриб, 13р.

Ми прийшли, щоб знайти нових друзів. Тут ми співаємо і танцюємо. Ми ходимо до церкви, граємо в різні ігри. Ще в нас є катехизації, які нам допомагають усвідомити, для чого Ісус прийшов на землю.

Марта Кметюк, 9р.

На таборі дуже цікаво. Ми знайшли нових друзів. Тут цікаві катехизації.

Оля Теселько, 12р.

«Веселі канікули» – це дуже гарний і веселий табір. Я побував на ньому 3 рази, і надалі буду ходити.

Олег Щербаченко, 11р.

Цей табір – чудова наука для дітей. Тут кожна дитина знаходить нових друзів і можна цікаво та корисно провести час, можна більше пізнати Бога.

Надія Оверко, 10 р.

УВАГА! КОНКУРС!

Розпочинаємо конкурс на кращий малюнок Святого Миколая.

Надсилайте свої малюнки на адресу «Місіонарчика».
Переможці отримають цікаві призи від Тараса Курчика та від редакції.
Всі інші учасники конкурсу, активні читачі отримають заохочувальні подарунки.

Переможці конкурсу будуть нагороджені в грудні цього року, до свята св. Миколая.
Найкращі роботи будуть опубліковані на сторінках «Місіонарчика».
Отож, поспішайте малювати!

Роботи надсилайте за адресою:
79019, м. Львів, вул. Б. Хмельницького, 36,
Святоонуфріївський монастир Отців Василіян, «Місіонарчик».

ВЕСЕЛИНКИ

ПРОПОЗИЦІЯ

Іде Михась до школи.
В одній руці несе торбинку зі сніданком, а в другій книжки. Раптом підбігає сусідський песик і вириває Михасевий сніданок. Хлопчик кидає книжки на землю і кричить:
– Ах так! То бери й книжки і йди до школи!»

ПІЗНЄ ПОПЕРЕДЖЕННЯ

– Синку, не ходи так часто на дискотеки, а то оглухнеш!
– Дякую, мамо, я уже пообідав.

ЗАКІНЧИВСЯ БЕНЗИН

– Іванку, ти бачиш вертоліт?
– Так.
– Я зауважив, що він уже хвилин десять висить у повітрі непорушно. І як йому це вдається?
– Напевне, у нього закінчився бензин…

НЕ ВИТЕРПІВ

Учитель звертається до школярів у класі:
– Сидіть так тихо, щоб було чутно, як муха пролетить. Довго сиділи вони тихо, а потім один питає:
– Ну коли вже та муха пролетить?

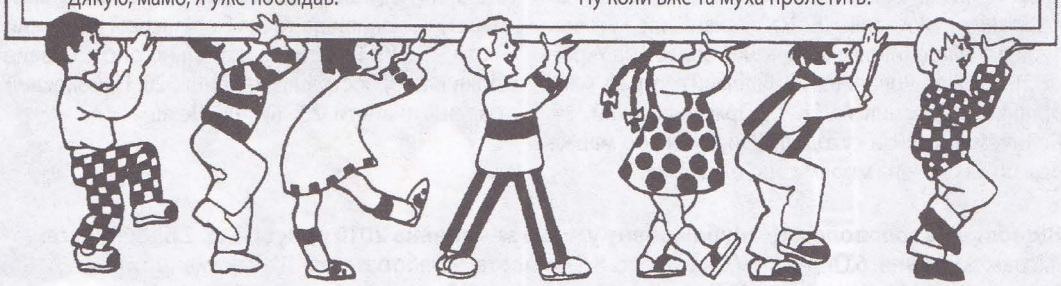

ГЕОГРАФІЧНИЙ КРОСВОРД «НАВКОЛО СВІТУ»

Підготувала Леся ШТИКАЛО

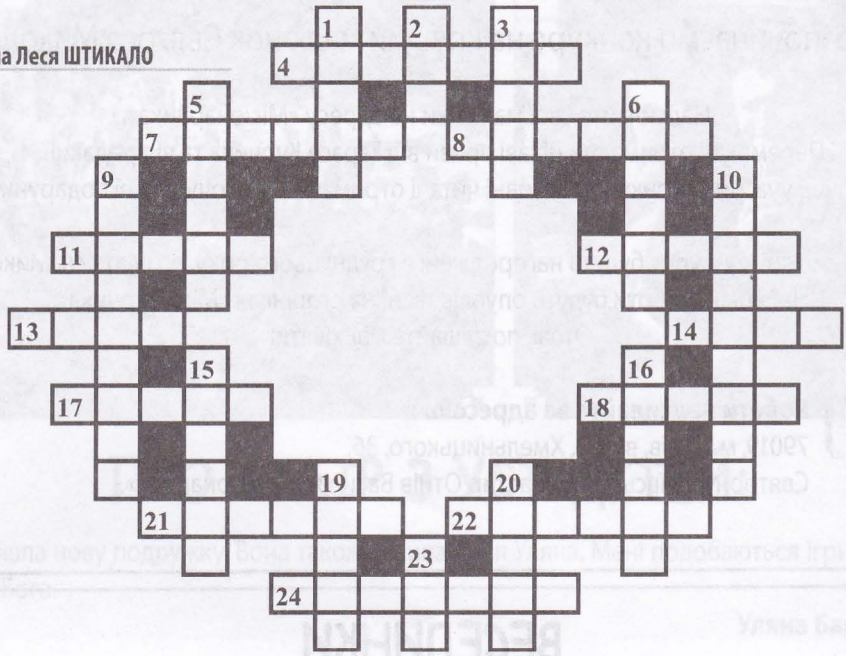

ПО ГОРИЗОНТАЛІ: 4. Уявна лінія, що проходить навколо земної кулі на рівній віддалі від обох полюсів і ділить її на Північну й Південну півкулі. 7. Гориста територія поміж Чорним і Каспійським морем. 8. Прилад для визначення сторін горизонту, темний кінець стрілки якого вказує на північний магнітний полюс. 11. Пора року. 12. Птах родини Фазанових, поширений в лісах Азії, акліматизований в Європі. 13. Дніпро – ріка, Чорне – …, Монблан – гора. 14. А … цвіте синьо-синьо, а мати жде додому сина (з пісні «А льон цвіте» сл. Василя Юхимовича, муз. Івана Сльоти). 17. Гори в Середній Азії, в Росії, Казахстані та Монголії. 18. Найчарівніший куточок туризму, відпочинок у Волинській області на Україні. 21. Корисна копалина. 22. Відомий географ, мандрівник, дослідник Азії – … Пржевальський. 24. Величезна ділянка суходолу, що з усіх або майже всіх боків оточена морями або океанами.

ПО ВЕРТИКАЛІ: 1. Водний простір, що вкриває більшу частину земної кулі й поділяє суходіл на материки й острови. 2. Держава у Центральній Африці. 3. Красива водяна багаторічна рослина, росте у водоймах тропічної Азії і Північної Австралії. 5. Ягода, росте на городі (може бути й лісова). 6. Дерево родини Букові з плодами у вигляді великого горіха брунатного кольору. 9. Найменший континент Землі на південній півкулі. 10. Озеро в Казахстані, безстічне, солоне; його називають ще морем. 15. Товстий твердий папір особливого виготовлення, виріб целюлозно-паперової промисловості. 16. Найвища точка Подільської височини – гора … . 19. Тематична, детально опрацьована збірка карт, ілюстрацій, таблиць. 20. Найбільший з океанів планети. 23. Житель Чехії.

Відповіді на головоломку опубліковану у числі за червень 2010 року: 1.Сад. 2.Бас. 3.Прага. 4.Ісаак. 5.Вітання. 6.Ондатра. 7.Синтаксис. 8.Єлисавета. 9.Лабораторія. 10.Архимандрит. 11.Наставник. 12.Драматург. 13.Рафаель. 14.Албанія. 15.Драже. 16.Анапа. 17.Цар. 18.Мак.

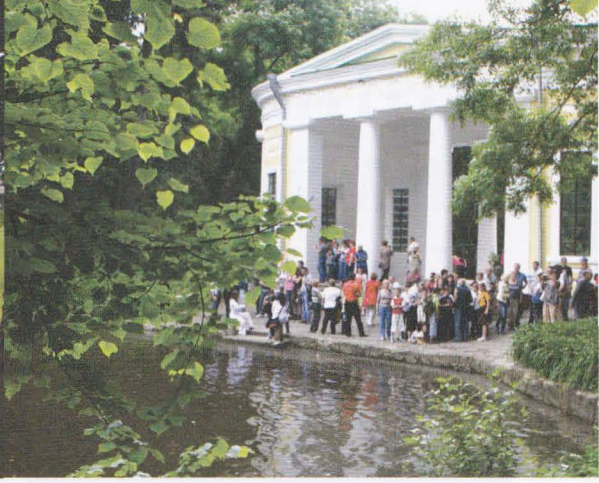

ВИДАВНИЦТВО «МІСІОНЕР» СВЯТКУЄ

День працівників видавництв

Умань – Київ

29-30 травня 2010 р. Б.

ПОЛИНЬ У ВИР УКРАЇНСЬКИХ ТРАДИЦІЙ

Невмируще джерело українських традицій живе і надихає нас у житті. Століттями наші предки створювали чудові зразки, які є свідченням глибокої духовності та високої культури нашого народу. Наші традиції – завжди актуальні, вони ніколи не виходять з моди.

ЗАВІТАЙТЕ В КРАМНИЦЮ «ТРАДИЦІЇ» у Львові, в якій зможете віднайти найкращі зразки традиційного церковного та народного брання.

ЦЕРКОВНІ РИЗИ ТА АТРИБУТИКА:
Фелони, стихарі, далматики, священичі ряси та сорочки. Фурнітура для церковних риз, хрести ручної роботи, церковні тканини.

НАРОДНЕ ВБРАННЯ:
вишиті сорочки: дитячі, жіночі та чоловічі, вишивані рушники. Прокат вишитих сорочок.

Адреса крамниці «ТРАДИЦІЇ»:
м. Львів, вул. Валова, 23,
тел.: (03-22) 235-50-64

Крамниця працює:
від понеділка до п'ятниці: 10:00 – 19:00 год.
В суботу: 11:00 – 16:00 год.
Неділя – вихідний